

Alevi Dedesi AV.MUHARREM NACİ ORHAN'IN **ALEVİ-SÜNNİ ÇATIŞMASI** konusunda özel demeci

PAZARTESİ AYDINLIK'TA

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMA 18 TEMMUZ 1980

10 LİRA

FATSA OLAYI

NURİ ÇOLAKOĞLU

Fatsa'lı olduğu için Samsun'da MHP'lilerin "komünist" diye dövdükleri imam...
"Operasyon" sırasında polis, evinde ruhsatlı tabanca bulunduran yurttaşları "ruhsatsızlar nerede?" diye vahşice dövdü.

YAKINDA AYDINLIK'TA

- **Kasımpaşa'daki cinayetler aynı yöntemle işleniyor**
- **Komandoların Mecidiyeköy'deki terörü devam ediyor**
- **MHP Şişli İlçe yetkilileri minibüs sahiplerinden biner lira haraç istedi**
- **MHP'liler, işyerlerine Ramazan imsakiyesi bırakıp para istiyorlar**

Mecidiyeköy şebekesi Kasımpaşa'da da cinayet işliyor

İŞTE KATİLİN EŞKALİ

Katil 20-25 yaşlarında. 1.70-1.75 boyunda. Üst tarafı geniş, çeneye doğru daralan bir yüzü var. Bıyıksız ve buğday tenli. Travolta denilen saç traşı dikkat çekici. Koyu kestane renkli saçları arkaya taranmış ve hafifçe alnına doğru dökülmüş. Saçlarının yanları ve arka kısmı kısa. Cinayeti işlediği sırada şık giyimli olan katilin üzerinde beyaz pantolon, dar yakalı açık krem renginde bir ceket bulunuyor. Yürüyüşü ve davranışları soğukkanlı biri olduğunu gösteriyor.

İSTANBUL (ÖZEL)

CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun öldürülmesinde kullanılan silahın, bölgedeki başka cinayetlerde de kullanıldığının yetkililerce saptanmasıyla saldırıların aynı ekip tarafından yapıldığı kesinlik kazandı. Mecidiyeköy'de üslenen ve buradan çevredeki semtlere saldırılar yapan vurucu timin, görgü tanıklarınca büyük tipte bir silah olarak tarif edilen tabancayı elden ele dolaştırdığı biliniyor. Gazetemize başvurarak Köksaloğlu'nun katilini tarif eden görgü tanıkları bu şahsın paytak yürüyüşlü olduğunu söylediler. Öte yandan olaydan sonra polisin yaptığı operasyonlarda MHP'nin egemenlik bölgelerine ve özellikle Mecidiyeköy'e dokunulmadığı gözlendi.

AYNI EKİP

Geçtiğimiz yıl, AP'nin iktadara gelmesiyle güç kazanan MHP'liler Mecidiyeköv'deki egemenliklerini pekiştirmişler ve buradan Kuştepe, İzzetpaşa, Gültepe, Çağlayan, Şişli Meydanı gibi yörelere ekipler göndererek cinayetler işlemişlerdi. Bu gelişmeyle başlayan olaylarda 30'a yakın insan hayatını kaybetmişti. Bir ay öncesine kadar bu bölgelerde yoğunlaşan cinayetler daha sonra Kasımpaşa'ya kaydı ve burada çok kısa bir süre içinde ölü sayısı 20'ye yaklaştı. MHP'liler Mecidiyeköy'de belli bir üstünlük sağlayınca bazı devlet görevlilerinin de desteğiyle, Kasımpaşa'yı esas hedef almışlardı.

Bu gelişmeyi ortaya koyan somut bir kanıt, Şişli'de Köksaloğlu'nu öldüren silahın aşağı yukarı 12 saat sonra Kasımpaşa'da sol görüşlü bir lastik işçisinin katledilmesinde kullanılması. Aynı silahın, daha önce de Kuştepe ve Çağlayan'daki cinayetlerde kullanıldığı biliniyor.

Kasımpaşa'da son üç günde biri tıp öğrencisi, ikisi işçi üç kişinin benzer yöntemlerle öldürülmesi dikkati çekti. Önce iki el ateş edilerek, daha sonra beyninden vurularak öldürülen kişilerin katilinin de aynı şahıs olduğu sanılıyor. Bu kişinin Kasımpaşa Pazarında Hergün gazetesi satışı yapan Mecidiyeköy'den gelmiş komandolardan olduğu öne sürülüyor.

OPERASYONLAR

Köksaloğlu'nun öldürülmesinden sonra yapılan operasyonlar, daha çok İzzetpaşa, Bomonti ve

(Devamı S. 6 Sü. 6'da)

Birahaneyi irtibat üssü olarak kullanıyorlar

Mecidiyeköy'deki MHP cinayet örgütünün üslerinden biri, yukarda fotoğrafı görülen Fıçı Biracısı. MHP'liler, bu binayı Mecidiyeköy Meydanını kontrol etmek için kullanıyorlar. Birahane aynı zamanda, katillerin irtibat bürolarından biri. Birahanenin sahibi olan Menderes eski bir MHP'li. Şimdilerde biraz geri çekilmiş olduğu izlenimini yaratmaya çalışan bu kişi, geçmişte birahane civarında işlenen bir cinayete de adı karışmış ve bu olay nedeniyle gözaltına alınmıştı. Menderes ve kardeşlerinin bunun dışında birçok saldırı ve adam kaçırma olayına karıştıkları biliniyor. Yine bu kişilerin, bundan birkaç yıl önce, Celal ve Emin adlı iki gencin kaçırılarak, Fatih ormanlarında öldürülmesi olayına karıştıkları ve olaydan sonra da şüpheli davranışlarda bulundukları söyleniyor. Nitekim bu cinayetten sonra, Emniyete bu konuyla ilgili olarak ihbarda bulunulduğu da öğrenildi.

Devlet töreni yapılacak

Köksaloğlu'nun cenazesi bugün kaldırılıyor

ABDURRAHMAN KÖKSALOĞLU

- "Devlet Töreni"ne Demirel katılmıyor. Hükümeti bir Devlet Bakanı temsil edecek.

HABER MERKEZİ

FAŞİSTLERCE katledilen CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun cenazesi bugün törenle kaldırılacak.

Törene Çağlayangil'in yerine Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter Vekili Prof Dr. İlhan Öztrak'ın katılacağı öğrenildi. Cumhuriyet Senatosu Başkan Vekili Memduh Ünaldı ile Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'ın katılacağı "Devlet Töreni"ne hükümeti devlet bakanlarından biri temsil edecek.

Cenaze saat 12.00'de Şişli Camisine getirilecek, oradan da Zincirlikuyu mezarlığına götürülüp toprağa verilecek. Sıkıyönetim yetkilileri bu güzergahın değiştirilmesini gerektirecek bir durumun olmadığını bildirdiler.

DEMİREL KATILMIYOR

"Devlet Töreni"ne AP'yi Oğuz Aygün başkanlığında beş kişilik bir heyet temsil edecek. Alınan

(Devamı sa. 6 sü. 8'de)

Sanıklar son sözlerini söylediler, karar 8 Ağustosta

Kahramanmaraş katliamı davası karara kaldı

ADANA (ÖZEL)

KAHRAMANMARAŞ olayları davasında sanıkların son sözlerini söylemeleri ile yargılamanın bütün aşamaları tamamlandı ve karar 8 Ağustos gününe kaldı.

Yargılamaya 4 Haziran 1979 günü Askeri Savcıların hazırladıkları iddianameyi okumalarıyla başlandı. Ve 16 Temmuz 1980 günü sanıkların son sözlerini söylemeleri ile karar aşamasına gelindi.

Yargılama boyunca iddianame okunmasından sonra sanıkların tek tek sorguları yapıldı ve mağdur şahitler ile kamu şahitle-

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

Samsun Cezaevinden 8 komando kaçtı.

Fatsa'da 33 kişi mahkemeye sevk edildi

- Gözaltında bulunan diğer kişilerin salıverildikleri bildirildi.
- Belediye Başkanı Fikri Sönmez'in Adli Tıbba sevki istenecek.

FATSA (ÖZEL)

FATSA'da geçen hafta cuma sabahı girişilen "operasyon" sırasında gözaltına alınanlardan 33'ü dün tutuklanma isteği ile mahkemeye sevk edildiler. Bunların arasında bulunan Belediye Başkanı Fikri Sönmez'in avukatları, Sönmez'in Adli Tıbba sevk edilmesini istiyorlar. Belediye Başkanının gözaltına alınırken dövüldüğünü, daha sonra da işkence gördüğü bildirilmişti.

Öte yandan gözaltında bulunan sanıkların bir

(Devamı sa. 6, sü. 1'de)

YORUM

Bu kafaya bu vali!

İÇİŞLERİ Bakanı Gülcügil ve Ordu Valisi Reşat Akkaya'nın kâh birbirlerini yalanlayan ve kâh birbirlerini doğrulayan açıklama ve uygulamaları, günlerdir kamuoyunu meşgul ediyor.

Artık mızrak çuvala sığmaz oldu.

İlk açıklamayı Gülcügil yaptı. İçişleri Bakanı bu açıklamasında, Çorum olaylarını başlatan MHP'lileri, "Devlete yardımcı olmak düşüncesi ile hareket eden kişiler" olarak tanımlıyordu. Ancak, MHP'nin, Çorum'da katliamı sürdürdüğü bir sırada yapılan bu açıklama, Bakanın ummadığı bir tepkiyle karşılaştı. Ve Gülcügil, bu kez bir düzeltme yaptı: "Açıklamam yanlış yorumlandı. Devletin yardıma veya desteğe ihtiyacı yoktur." Ancak, "talihsizlik" İçişleri Bakanının peşini bir türlü bırakmıyordu. Tam da bu sırada, Gülcügil'in "yardımına ihtiyaç duymadığını" söylediği cezaevi ve kanun kaçağı komandolar, yüzlerinde maske, Fatsa'da operasyon yapan polislere muhbirlik yapıyorlardı. Gülcügil'in yalanlamaya çalıştığı olay, bütün Türkiye'nin gözü önünde üç gün boyunca sürdü gitti. Bu arada, operasyona katılan bir askeri yetkili, basında yayınlanan isimleri ve iddiaları araştırma gereğini hissetti ve gördü ki, gerçekten de polise yardım için getirilen bu maskeliler, MHP'li kaçaklardır. Ve Ordu Emniyet Müdürünün karşı koymasına rağmen, bu komandoların tutklanıp cezaevine konması sağlandı.

(Devamı sa.6, sü.4'de)

Samsun Cezaevinden 8 komando kaçtı

HABER MERKEZİ

ADAM öldürme, yaralama ve sağa sola patlayıcı madde atma suçlarından tutuklu 8 komando Samsun Cezaevinden kaçtı.

Samsun İl Jandarma Alay Komutanlığı yetkililerinden alınan bilgiye göre, Samsun Cezaevinde tutuklu ve hükümlü bulunan Hasan Katan, Hüseyin Koloğlu, Ali Rıza Okçu, Ahmet Yılmaz, Re-

(Devamı sa. 6, sü. 1'de)

Aydınlıkta
SİNA ÇILADIR

«Sovyet iktisadının eleştirisi»

Uluslararası sosyalist hareketin bunalım geçirdiği söyleniyor. Bu doğru mudur? Ben kendi adıma bunun önemli ölçüde doğru olduğuna inanıyorum. Zaten, görünen köy kılavuz istemiyor. Çeşitli sosyalist partilerin son zamanlarda iyice açığa çıkan "yeni görüşler"i, bilimsel sosyalizmin temel ilkeleriyle eni-konu çelişiyor. Bu durum, şu ya da beriki ülkeyi "sosyalizmin ana vatanı" olarak belleyen, çeşitli iktisadi, siyasi ve ideolojik meselelerini çözmek için "ana vatan"a göre kerteriz tutan kimilerini bir hayli şaşırtıyor. Buna bir de, çeşitli grupların sorumsuz yaklaşımları eklenince, uluslararası sosyalist hareketin içinde yuvarlandığı bunalım, ülkemiz solundaki süregiden karmaşayı alabildiğine körüklüyor.

Kuşkusuz sorunun bir de olumlu yanı var. Uluslararası sosyalist hareket içindeki çatışmaların geçmişine aşina olanlar, bugünkü bunalımın temel nedenlerini hiç değilse ana hatlarıyla kavrayabiliyorlar. Hatalı gelişmeleri adım adım izleyerek, bundan ders çıkartma olanağına sahip olabiliyorlar.

Sorunun özü şudur:

Uluslararası sosyalist hareketin bugün bir bunalım içinde olması, sağcı yazarların ileri sürdüklerinin aksine, bilimsel sosyalist öğretinin yanlışlığını, değişen dünya koşullarına ayak uyduramaması değil, onun doğruluğunu vurguluyor. İlk bakışta bu bir paradoks (aykırılık) gibi gözüküyor. Oysa değil. Çünkü solun bunalımı, bilimsel sosyalizmin temel ilkelerinin yer yer yadsınmasıyla ilgilidir. Bunalım bilimsel sosyalizmin kimi temel iklelerinin görmezden gelinmesi ve kimilerinin de yanlış yorumlanmasından kaynaklanıyor. Eğer benim bu görüşüm doğru ise, bunalımdan çıkış yolu da kendiliğinden belirleniyor: Bilimsel sosyalizme sıkı sıkıya sarılmak...

Dünyanın ilk sosyalist devriminin gerçekleştiği Sovyetler Birliği'nin bugün sosyal-emperyalist bir ülke haline gelmesinin "gizi.., Sovyet yöneticilerinin 1960'ı izleyen yıllarda bilimsel sosyalizmi reddetmeleriyle ilgilidir. Rusya, kimi sağcı yazarların ileri sürdükleri gibi, "komünizmin habis ruhunu hortlatan bir örnek" değildir. Rusya, devrimini yapan, ancak daha sonra devrimini siyasi üstyapıda sürdürmeyi ihmal eden ve giderek reddeden revizyonist anlayışın, tekelci kapitalizmi bünyesinde yeniden hortlatması olayının bir proto-tipidir. Çok çarpıcı bir örneğidir.

Peki bu olay engellenemez miydi? Mao Zedung'un, "Birikim Yayınları" tarafından basılan "Sovyet İktisadının Eleştirisi" isimli kitabını okurken, bu sorunun yanıtı bir kere daha aydınlandı kafamda: Engellenebilirdi. Peki nasıl? Bilimsel sosyalist öğreti (başlarda) ağır biçimde ihmal edilmeseydi ve (sonraları) reddedilmeseydi...

Birikim Yayınları, Mao Zedung'un "Sovyet İktisadının Eleştirisi" kitabını basmakla önemli bir görevi yerine getirmiştir. Çünkü bu kitap, Mao Zedung'un, Sovyetler Birliği'ndeki geriye dönüşün ilk belirtilerini, şaşılacak bir kafa berraklığı ile ve zamanında yakaladığını göstermektedir. Mao Zedung Sovyet yöneticilerinin bilimsel sosyalist öğreti karşısındaki hatalı pozisyonlarını sadece zamanında yakalamakla kalmamış, aynı zamanda onları eleştirmiştir de. "Sovyet İktisadının Eleştirisi" çok önemli bir belgedir. Ve bu belge, sadece Lenin'in Sovyetler Birliği'nin bugün sosyal-emperyalist bir ülke haline gelmesine ilişkin önemli ipuçları vermekle kalmıyor, aynı zamanda, uluslararası sol hareketin günümüzde geçirdiği bunalıma ilişkin ipuçları da veriyor. Mao'nun sözkonusu kitabını dikkatle okuyanlar, bunu hemen farkedeceklerdir.

* * *

Bilimsel sosyalizm, evrensel bir öğretidir. Her bir ülkede, gerek devrimden önce ve gerekse devrimden sonra "ulusal" biçimlere de bürünse, böyledir bu... Bilimsel sosyalizmin evrensel olması, sorumlu devrimcilerin, sosyalizmin uluslararası sorunlarına önyargısız, tarafsız veya bilimsel sosyalizmin temel ilkelerini esas alarak bakmalarını zorunlu kılıyor. Mao Zedung'un bakış açısı budur. "Sovyet İktisadının Eleştirisi", Mao'nun bu anlamda bir "dünyalı" olduğu gerçeğini de vurguluyor.

Mao Zedung'un kitabını dikkatle okumalıyız. Tabii bilimsel sosyalizmin gerçeklerine tahammülümüz varsa...

düşünce dünyası

TAM GÜN TAZMİNATLARI VE BİRLEŞİK VERGİLENDİRME SORUNU

Yılmaz Çepoğlu
(Memurlar Derneği Merkez Yürütme Kurulu Üyesi)

SAYIŞTAY, sağlık personeline ödenen tazminatların birleşik vergilendirilmesini öngören yönetmelik hükmünü iptal etti. Tazminatların önemli bir kısmını gelir vergisi olarak ödemek durumunda kalan sağlık personeli ve mesleki kuruluşlar, karar karşısında tepkilerini gösterdiler. 14-15 Haziran tarihlerinde toplanan Mem-Der 5. Olağan Genel Kurulu da birleşik vergilendirmeye karşı çıkarak sorunun çözümü için mücadele kararı aldı.

Sağlık personelinin talebine uygun çözüm ve mücadele yolu nedir? Ne yapılmalıdır? Hemen belirtelim ki iptal kararını izleyen günlerde ortaya çıkan düşüncelerde bu sorulara cevap yoktur. Üstelik kimileri dikkatleri Sayıştayın üzerinde toplarken hedefi gözden kaçırmış, sorunun bu noktaya gelmesinde ihmali bulunan ve bugün savsaklayıcı tutum içinde olan asıl sorumluların gizlenmesine hizmet etmiştir.

Bu yazıdan amacımız sorumluları göstermek, sorunlara ve çözüm yoluna ışık tutmaktır. 5. Olağan Genel Kurulda önümüze konan mücadele görevi de buradan geçiyor.

Hukuki durum

29.6.1978 tarihinde yürürlüğe konan ve kısaca "Tam Gün" olarak bilinen 2162 sayılı yasaya tazminatların vergilendirilmesine ilişkin bir hüküm konmamıştır. Hal böyle olunca yürürlükteki vergi yasaları işlemekte ve tazminatlar birleşik vergilendirmeden kendini kurtaramamaktadır. Sağlık Bakanlığı daha sonra yasa ile çözülmesi gereken bu sorunu yönetmelikle* çözme yoluna gitmiş ancak bu yol da Anayasaya ters düşmüştür. Çünkü Anayasanın 113. maddesine göre yönetmelikler yasalara aykırı olarak uygulanamaz. Bu durumda yönetmeliğin "tazminatlar maaştan ayrı vergilendirilir" hükmü Gelir Vergisi Yasasının 104. maddesi karşısında işlemez oluyor.

Bu iki nokta iptal kararının gerekçelerini ve geçmişte yapılan ihmali açıklamaya yeterlidir.

Tam Gün' de geri bir adım ve asıl sorumlular

"Tam Gün Yasası" halk sağlığı ve sağlık personeline sağladığı maddi haklar açısından ileri bir yasadır. Bu yüzden halkımızın, yurtsever kamuoyumuzun desteğini kazanmıştır. Ve bu yüzden kişisel çıkarlarını sağlık sorunlarının çözümsüzlüğünde gören felaket tüccarlarının tepkisine yol açmıştır. Yasanın eksik ve hatalı yönleri bu gerçeği değiştirmez.

Soruna halk sağlığı ve sağlık personelinin talebi açısından bakıldığında da Sayıştayın kararı ile "Tam Gün Yasası"nda geri bir adım atılmaktadır. Ancak sorunun bu noktaya gelmesinde sorumluluk ve hata Sayıştayın değil, yasaların şu ya da bu yönde çıkmasında doğrudan rol oynayan hükümetlerin ve Parlamentonundur. Tam Gün Yasa Tasarısının tartışıldığı ve konuyla ilgili fikirlerin ortaya çıktığı günlerde, tartışmalara en yakın yerden katılan sağlıkçı kuruluşların da hataları vardır. Onlar da sağlık personelinin tazminatlar, maaşlardan ayrı vergilendirilsin talebine uygun girişimlerde bulunmamışlardır.

İş başındaki hükümet ise, 6 ay içinde 20 bin sağlık emekçisini sürüm sürüm süründürerek halk sağlığına ve sağlık personeline en ağır darbeyi vurmuştur. İktidar partisinin Tam Gün Yasasına karşı takındığı olumsuz tutum belleklerden silinmemiştir. Sayıştay kararı karşısındaki bulanık tutumu da personel lehinde görmüyoruz. Tam Gün Yasasının iyileştirilmesi, eksik ve hatalı yönlerinin düzeltilmesi konusunda en büyük sorumluluk bugün hükümetin üzerindedir. Hükümet ise böyle bir sorun yokmuşcasına çözümsüzlükte duruyor.

Çözüm için iki yol

Tazminatların ayrı vergilendirilmesi Tam Güne ilişkin taleplerimizden yalnız biridir. Tam Gün Yasasının amaçlarına ve sağlık personelinin aleyhine olan bu duruma son verilmelidir. Çözüm için iki yol vardır. Bunlardan birincisi 2162 sayılı yasaya ek bir madde getirerek tazminatların ayrı vergilendirilmesini sağlamaktır. İkinci yol ise tüm ücret gelirlerinin gelir vergisi kapsamı dışına çıkarılmasıdır. Bugünkü pahalılık ve enflasyonist gidiş karşısında asgari ücretin vergi dışı tutulması çözüm olmaktan çıkmıştır. Tüm ücretlilerin talebine uygun olan ikinci yol bu bakımdan en doğru yoldur.

*Söz konusu yönetmelik kısaca Tam Gün olarak bilinen yasanın uygulanmasına ilişkin olarak Sağlık Bakanlığınca hazırlanmıştır.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Kars yöresinde baş gösteren kuraklık halkı güç durumda bıraktı

Doğu Anadolu'da bu yıl feci şekilde bir kuraklık başgöstermektedir. Kars ve yöresinden gelen çiftçilerin anlattıklarına göre, bu yıl yağmurun yağmaması ve sıcaklardan dolayı akarsuların kuruması, bütün çayır, mera ve ekinlerin kuruyup yandığı ve biçilmez duruma geldiğini söylediler. Bunun da şimdiden ot ve tahıl fiyatlarının yükselmesine neden olduğunu söylediler. Geçen yıl bir sığır 25-30 bin liraya satılırken, otun kilosu 2-3 lira idi. Şimdi ise bir sığır ancak 12-13 bin liraya satılırken, otun kilosu 10-12 liraya satılmaktadır.

Bir önemli sorun da otobüs ve minibüsçülerin yolculardan fazla ücret almalarıdır Otobüs olsun minibüs olsun 95 kilometrelik Kars-Ardahan arası yoldan 200-250 lira almaktadırlar. Bunun üzerine halk böyle bir fiyat vermemek için kamyonlarla yolculuk yapmaktadırlar. Bu da tehlikeli olmaktadır. Hem çok insan binmekte hem de bu insanlar birsürü eşyasını da bindirmektedir.

Köylüler kuraklık dolayısıyla devletin bazı önlemler almasını ve araçlar için de yerel belediyelerin harekete geçmesini ve araç gereç sağlamasını istemektedirler. Aksi taktirde başgösteren kuraklık neticesinde birçok sorunlar ortaya çıkacaktır. İlgililerin bir an önce harekete geçmesini istiyoruz.

İsmet Arslan

İki arkadaş ve bir baba

Bir gün iki insan uzun ayrılıklardan sonra bir mektuplaşma esnasında birbirlerini daha yakından tanıma olanağı buluyorlar. Memleketi olan kasabada bir öğrenci vuruluyor ve bu öğrenci, devlet hastanesinden alınıp gözyaşları arasında defnediliyor. Öğrenciyi vuranların ülkücü olduğu biliniyor. Gurbetten mektup yazan, memleketinde olan bu olaya çok üzülüyor. Mektup arkadaşına şöyle diyor:

"Güzel kasabamızı yasa bulayan ve karalayan bu olay hakkında ne düşünüyorsunuz, görüşleriniz nelerdir?"

Arkadaşından cevap gelmiyor. Fakat bu genç durmuyor devamlı mektup yazıyor. Boşuna, cevap alamıyor. Yazdığı mektuplar mektup arkadaşının eline geçmiyor. Mektuplar babasının eline geçiyor ve babası oğluna sorulan bu soruya tepkiyle cevap veriyor. Oysa arkadaşının babası bir emekçi. Bundan sonraki olaylar birbirini izliyor ve iki gerçek dost iki mektup arkadaşı belki de tek bu vesile ile birbirlerinden kopuyorlar.

Evet olay böyle başlayıp böyle bitiyor. Diyeceklerim şunlardır. Acaba bu adam niye böyle tepki göstermiştir. Neden iki dostun mektuplaşmasına izin vermemiştir. Bunu bilebildiğim kadarıyla cevaplandırmaya çalışacağım.

Bir kere bu baba sade, siyasetle ilişkisi olmayan biridir ve evladının siyasete bulaşmasına izin vermemek için elinden gelen bütün imkanlara başvuracaktır.

Oysa öyle mi olması gerekir? İnsan eninde sonunda bir tarafı tutmak zorundadır. Öğrenmek ve bütün gerçeklere karşı ilgi duymak, onunda hakkıdır. Gerçekleri görmek ve karanlık ile aydınlığı ayırmak istemindedir. Peki karanlık ile aydınlığı ayırması için kim yardım edecek? Bir akıntı kenarında değilsin ki hemen şelale kenarına inip denize ulaşasın.

İşte günün görevi şu olmalıdır. Halkı Rusya'nın yıkıcılığına ve MHP'nin terörüne karşı uyandırmak. Bu görev az çok gerçekleştirilebilmiştir, ama halkın büyük bir çoğunluğu hâlâ uyumaktadır. Onun için bir kurtarıcı ve bir yardımcı olarak elimizi uzatabiliriz. Bundan böyle halkın en dar gelirli kesimlerine kadar gitmeliyiz. Sadece fakir ve yoksul halkın yanına mı? Sadece köylülerin yanına mı? Hayır küçük burjuvazi ve milli burjuvaziyi de yanımıza almalıyız. Ancak böyle bir birlik ve beraberliği gerçekleştirebiliriz.

Güzel ve aydınlık günlerinizde, sömürülmeyen, gecelerinde aç yatılmayan, hürriyet ve özgürlük dolu günlerin bizlerin olmasını dilerim.

Etten olduk ama kömürden olmak mümkün değil

Her gün hayat pahalılığının artması, alınan ücretlerin mutfak masraflarını dahi karşılayamaz durumda olması, bunlara bir de giyecek ve diğer masrafların eklenmesi, içinden çıkılmaz bir tablo ortaya çıkarmaktadır. Hele yakacak durumunu düşününce bütün bordro mahkumları kara kara düşünmekte.

İstanbul'da kışın ortasında değil temmuz ayında beş bin lira. Bir aile iktisatlı bir ısınma "mümkünse tabii" beş ton kömürle ancak baharı getiriyor. Beş ton kömür 25 bin lira buna en asgari 1 ton odun gerekiyor, odunun tonu ise 5 bin lira olduğuna göre bir ailenin en az 30 bin lira yakacak parası vermesi gerekmektedir. Yakacak yiyecek ve giyecek gibi daha fazla kısıtlaması da mümkün değil.

Tek maaşla geçinen bir devlet memuru bu parayı nasıl biriktirip de gereken yakacağı alacak? Ay başında aldığı maaşla ancak bakkalın borcu ve ev kirasını ödemekte, kasaptan hiç et almadığından, kasap borcundan kurtuldu. Etten olduk ama kömürden olmak mümkün değil. Yetkililerden ihtiyaç sahiplerinin, ihtiyaçlarını karşılamaları için bir kısmını peşin bir kısmını da taksitle olmak üzere kolaylık sağlamalarını istiyorum.

Bir Okuyucu

Yayınımız üzerine Orman Bakanı Hasan Ekinci' nin yaptığı açıklama

Aydınlık Gazetesi
Yazıişleri Müdürlüğüne

Gazetenizin 5.7.1980 tarihli nüshasının 2. sayfasında yer alan "Kadro verilmediği için kanuni olanaklardan mahrum kalıyorum" başlıklı ve Orman Muhafaza memuru Mehmet Udul imzalı yazı incelenmiştir.

ORMAN MUHAFAZA MEMURLARINA KADRO VERİLİYOR

1- Orman muhafaza memuru okulundan, 1977-1978 ve 1978-1979 dönemlerinde mezun olup bu yılarda kadroları alınamayanlar dahil,

2- 1979-1980 döneminde aynı okuldan mezun olan tüm orman muhafaza memurları için, kadrolar alınmıştır. Bu üç dönemin mezunlarına verilmek üzere alınan 800 kadronun ilgililere verilmesi işlemine başlanılmıştır.

Kamuoyunun aydınlanabilmesi için, açıklamamızın gazetenizde yayınlanmasını rica eder, saygılar sunarım.

Hasan Ekinci
Orman Bakanı

Bir tatil daha

Onbeş yıllık öğretmenim. On iki yılımı Anadolu'nun çeşitli köylerinde çalışarak geçirdim. Son üç yıldır da İstanbul'da görev yapmaktayım.

Köy okullarında ilk çalıştığım yıllarda geçim sıkıntım yoktu. Aldığım 385 lira ile rahat rahat geçiniyordum. Dolayısı ile iki yaz tatilimi bir tarafa gezmeye gitmesem de rahat geçirirdim.

Daha sonraki tatillerin hepsinde çalıştım. Bulunduğum köyün durumuna göre çiftçilik, sebzecilik vb. yaptım. Geçim sıkıntısını hafifletmeye çalıştım.

Her yaz tatilinde çalışırken bir dahaki yazı çalışmadan geçireceğimi ümit ettim. Tabii bu düşüncelerim hep boş çıktı.

Şimdi onbeşinci yılımda yaz tatilimde yine inşaatta amelelik yapıyorum. Yalnız bu yaz diğer yazlardan çok farklı. Önceki yazlarda çalışarak, gelecek kışa hazırlık yapıyordum. Şimdi ise geçtiğimiz kıştan kalan borçlarımı ödemeye çalışıyorum.

Aynı durumda olan binlerce öğretmen arkadaş var.

Bize hiç dinlenme hakkı tanımayanlar acaba bu işin nereye kadar gideceğini düşünüyorlar mı?

Benim gibi olan ve olmayan tüm arkadaşlara sesleniyorum. Bir tatil yapabilmek için bir araya gelelim. Sımsıkı bağlanalım. Bütün sorunlarımızı birlikte çözelim.

Öğretmen K.Y.

HALK SAĞLIĞI
Dr. Nadir Paksoy

Sigara ve Üçüncü Dünya

Dünya Sağlık Örgütü, içinde bulunduğumuz yılı "Sigarayla savaş yılı" olarak ilan etti. Bu amaçla konferanslar düzenledi, kitapcıklar, afişler bastırdı. Afişlerden birinde şöyle yazıyordu "sigara sizi öldürür". Bizde ise anarşi ve yaşam koşullarının zorluğu sigaradan daha önce öldürüyor ya neyse. Sigara konusunda örgüt Başkanı Dr. Mühler "sigara yer yüzünde yalnız başına hastalığa yol açan ve önlenmesi mümkün olabilen tek hastalıktır."

Sigaranın insan sağlığı için zararlı olduğu artık kabul edilen bir gerçek. Nefes darlığı, bronşit, damar sertliği, kalbi besleyen damarların yetersizliği (kroner hastalığı) gibi, bir dizi hastalıklara yol açabildiği gibi akciğer kanserinin oluşumu üzerinde de etkisi var.

Dünya sağlık örgütünün raporlarına göre akciğer kanserleri vakalarının yüzde 90'ında, bronşitten ölenlerin yüzde 75'inde, kalp hastalıklarından ölenlerin de yüzde 30'unda sigara sorumlu tutuluyor. Kadınlar üzerinde de bilhassa hamilelik ve meme verme dönemlerinde olumsuz etkileri var. Çok sigara içen annelerin çocuklarının normalden küçük ve zayıf doğduğu da bugün artık biliniyor.

Batı bu konu üzerinde ciddi şekilde eğiliyor. Sigaranın zararları her vesileyle halka anlatılıyor, sigara tekellerinin TV, radyo, gazete gibi kitle haberleşme vasıtalarındaki reklamları kısıtlanıyor, sigara pakatlerinin üzerine "dikkat sigara sağlığınıza zararlıdır" etiketlerini yapıştırmaları zorunluluğu konuluyor. Ayrıca nikotini düşük sigara yapılması, filtre kullanılması konusunda da hükümet tekelleri zorluyor.

Bu önlemlerin yanı sıra bizleri hayrete düşüren bir yazı okuduk. Birleşmiş Milletler yayın organlarından Developmen Forum dergisinin mayıs sayısında çokuluslu sigara tekellerinin Üçüncü Dünya Ülkelerine sattığı sigaralardaki nikotin maddesinin kendi ülkelerindekine kıyasla iki-üç hatta dört mislifazla olduğunu yazıyordu.

Be kardeşim el insaf, topla, tüfekle, siyaset uzmanlarıyla(!), casuslarla Üçüncü Dünyaya verdikleri zarar yetmiyormuş gibi, sattıkları sigaralarla bile mazlum milletleri olumsuz yönde etkilemekten geri durmuyorlar. Kendi ülkelerinde sigaraya karşı izlenen sağlık politikası, kamuoyu karşısında sigaralardaki nikotin miktarını düşürmek zorunda kalıyorlar. Bu da bir yığın kimyasal işlemleri gerektiriyor tabii. Ama diğer ülkelere sattıkları sigaralar için böyle bir denetim olmadığı için nikotini düşürücü ama maliyeti çoğaltıcı işlemlere gerek duymuyorlar. Asyalı, Afrikalı daha çok zehirleniyormuş sanki umurlarında mı?

Bugünlerde ülkemizde yabancı sigara tekellerine yatırım izni verileceğine dair söylentiler dolaşıyor. Umarız bu gerçek yetkililerin kafalarında soru işaretine yol açar.

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN BÜYÜKÖZDEN O.GÜRHAN
Müessese Müdürü: ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cagaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54 TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900 DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA: Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000 TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340—841

İşkencede ölen 3 köylüye sağlam raporu veren Adana Adli Tabibi tutuklandı

- Adli Tabip Nebi Ziya Akkan'ın tuzlu bulamaç vererek, köylülerin ölümüne neden olduğu anlaşıldı.
- Adli Tabiple birlikte Yakapınar Karakol Komutanı da tutuklandı.

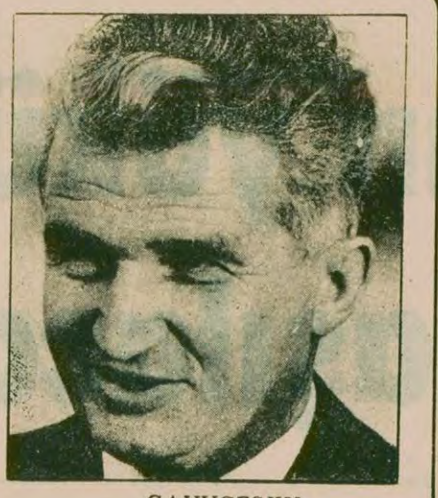
ADANA (AA)

BİR süre önce Güvelioğlu ile Ziyanlı köyleri arasında buldukları bir küp altını haber vermedikleri iddiası ile karakola celbedilen ve burada gördükleri işkence sonucu ölen Mustafa Olcay, Ali Olcay ve Mehmet Kodak adlı köylülerin yakınları idari ve adli mercilere durumu ihbar etmişler ve bazı sorumluların cezalandırılmasını istemişlerdi.

Sürdürülen idari ve adli kovuşturma sonucu işkence yapan Yakapınar Jandarma Komutanı Assubay Başçavuş Gazi Gündoğdu ile Adana Adli Tabibi Doktor Nebi Ziya Akkan sevkedildikleri sorgu hakimliğince tutuklandılar.

Tutuklanan adli tabib, günlerce karakolda gözaltında tutulan ve buldukları ileri sürülen altınları ortaya çıkarmaları için insanlık dışı işkencelere tabii tutulan üç köylüyü muayene ettikten sonra "işkence ve darp izi görmediği" yolunda rapor vererek işkenceye ortak olmuş üstelik işkence görmüş üç köylüye tuzlu bulamaç da içirerek ölümlerine neden olmustu.

ERKMEN

ÇAVUŞESKU

Dışişleri Bakanı Erkmen'in Romanya gezisi dostluk havası içinde geçiyor

Erkmen, Çavuşesku ile görüştü

BÜKREŞ

ROMANYA'ya yaptığı resmi geziyi sürdüren Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen, Romanya Devlet Başkanı Nikolai Çavuşesku ile görüştü. Görüşme samimi bir hava içinde geçti.

Erkmen ayrıca Romanya Dışişleri Bakanı Stefan Andrei ile de görüşerek, iki ülke arasındaki geleneksel dostluk bağları üzerinde durdu. İki Dışişleri Bakanı özellikle ekonomik alanda iki dost ülke ekonomileri arasında yeni işbirliği biçimleri yaratılmasını kararlaştırdı.

Romen Agerpres ajansına göre uluslararası sorunlar konusunda da görüş alışverişinin yapıldığı toplantıda, dünyada, Avrupa'da ve Balkanlar'da bağımsızlık, işbirliği, yumuşama ve barış siyasetinde iki ülkenin ve halklarının çıkarları gözetilerek dış ilişkiler konusunda da işbirliğinin geliştirilmesinin istendiği kaydedildi.

Emniyet, ihbarları değerlendirme işini ağırdan alıyor

Çorum katliamı sanığı MHP'liler serbestçe dolaşıyor

- Tutuklu sayısı 100'ü aştı
- Belediye işçileri, şikayetlerini geri almaları için tehdit ediliyor

ÇORUM (ÖZEL)

ÇORUM'daki katliamda tutuklananların sayısı 107'ye çıktı. Ancak olayların birçok elebaşısı henüz yakalanabilmiş değil. Vatandaşlar katilleri ve yağmacıları yetkili makamlara tek tek bildirmelerine rağmen, vali ve emniyetin işi ağırdan alan tutumları sanıkların yakalanmalarını güçleştiriyor.

Bazı mağdur yakınları ve görgü tanıkları elebaşılık yapanların serbestçe dolaştıklarını ve vilayete, adliyeye kadar gelerek kendilerini tehdit ettiklerini belirtiyorlar. Yurttaşlar bu yüzden de şikayete gitmekten çekindiklerini söylüyorlar.

Katillerin barındıkları ve yağmalanan eşyaların bulundukları köyler yetkili makamlara bildirilmiş olmasına rağmen, buraların aranmadığı, katliama uğrayan mahallelerdeki evlerin basıldığı belirtiliyor. Elektriği olmayan köylerde buzdolapları, televizyonlar bulunmasına rağmen buraları aranmıyor.

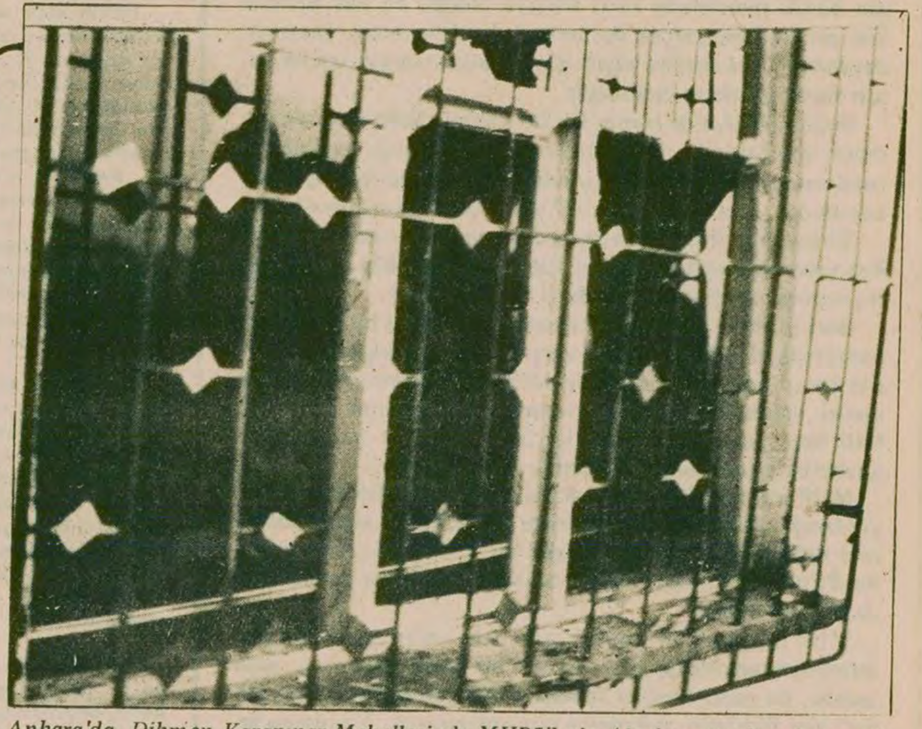
BELEDİYE İŞÇİLERİ

Öte yandan 10 Temmuzdan beri can güvenlikleri bulunmadığı için işyerine gidemeyen belediye işçileri önceki gün Belediye Başkan Vekili Vahit Benderli'nin çağrısı üzerine işlerine gittiler. Ancak burada Genel-İş işyeri temsilcisi Yılmaz Sakınmaz'ın kendilerine 14 kişinin tutuklu olduğunu bunlar hakkındaki şikayetlerinden vazgeçmezlerse işyerine giremeyeceklerini söylediği öğrenildi.

İşçiler bunun üzerine topluca savcılığa giderek şikayette bulundular.

TUTUKLANANLAR

Çorum Sulh Ceza Mahkemesinden öğrenildiğine göre, bugüne kadar 107 kişi tutuklandı. Bunlar arasında katliama katılanların yanısıra suçsuz vatandaşların da bulunduğu söyleniyor.

Ankara'da, Dikmen Karapınar Mahallesinde MHP'lilerin Alevi yurttaşlara karşı yöneltiği saldırılar sırasında tahrip edilen evlerden biri

Polis saldırganlara engel olmak bir yana, yardım ediyor

MHP'liler Dikmen Karapınar Mahallesinde 15 evi tahrip etti

- Tahrip edilen evlerin çoğu Alevi yurttaşlara ait
- MHP'liler Alevilerle dostluğu savunan Sünnilerin evlerine de saldırdılar.

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA'da da "küçük Çorum ve Maraşlar" yaratmaya çalışan MHP, Alevi ve Sünni yurttaşların birlikte oturdukları mahallelerde Alevilere ve Alevilerle dostluğu savunan Sünnilere karşı yoğun saldırılara girişiyorlar. Bu mahallelerdenbiri olan Dikmen Karapınar'da Ramazandan önce 29 Haziran akşamı başlayan saldırıda şimdiye kadar 15 kadar ev tahrip edildi. Alevi yurttaşların da kendilerini savunması sayesinde MHP'liler şimdiye kadar can alamadılar.

MHP'liler Alevilerin yanı sıra, Alevilerle dostluktan yana olan ve bu tür saldırılara karşı çıkan Sünnilere de vahşice saldırıyorlar. Bunun örneklerinden biri 51 yaşındaki Osman Koç. Osman Koç'un evine dalan MHP'liler bütün eşyasını baltalar ve balyozlarla tahrip ettiler.

"HER GÜN SALDIRIYORLAR"

Mahalle halkı olayları şöyle anlatıyor:

"Saldırılar her gece 01.00 ile sabah namazı arasında meydana geliyor. Önce taşlarla, sonra da silahlarla saldırıyorlar. Polis de olayları bizimle birlikte seyredi-

(Devamı sa. 6, sü. 1'de)

32 ülke Afganistan işgalini yeniden BM'ye götürüyor

- Aga Şahi, Babrak Karmel ile temasa geçmek istiyor.

NEW YORK/PEŞAVER (AJANSLAR)

ÇOĞUNLUĞU Müslüman ülkelerden oluşan 32 devlet temsilcisi Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a başvurarak, Afganistan sorununun Genel Kurulda ele alınmasını talep etti. Pakistan, Mısır, İran Filipinler, Suudi Arabistan, Tunus ve Kolombiya heyetlerinin de içinde bulunduğu 32 ülke temsilcisi, önümüzdeki sonbahar döneminde BM Genel Kurulunun Afganistan'daki Sovyet işgalini görüşmesini istedi.

Hatırlanacağı üzere, BM Güvenlik Konseyi Sovyetler Birliği'nin Afganistan işgalini Kremlin'in vetosuna rağmen kınamış, 14 Ocak günü yapılan Genel Kurulda da 18'e karşı 104 oyla Sovyet işgali mahkum edilmişti.

Öte yandan Hindistan'daki

(Devamı sa. 6, sü. 2'de)

Olimpiyatların açılışına bir gün kaldı

Moskova'da 1 turiste 1 polis düşüyor

- Franko'nun Spor Musteşarı Uluslararası Olimpiyat Komitesi Baskanlığına seçildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

OLİMPİYATLARI izlemeye Moskova'ya giden Batılı gazeteciler başkentte güvenlik önlemlerinin rahatsız edici derecede yoğunlaştığını bildiriyorlar. Fransız "Paris-Match" dergisinin Moskova'daki muhabiri resmi sayılara dayanarak yaptığı hesapta, 1 turiste bir polis veya askerin düştüğünü tespit etti.

Bu arada ABD Başkanı Carter CIO'ya başvurarak Olimpiyatlar süresince Amerikan milli bayrağının ve milli marşının kesinlikle kullanılmamasını talep etti.

CIO'NUN YENİ BAŞKANI

1980 Moskova Yaz Oyunlarının açılışına bir gün kala Uluslararası Olimpiyat Komitesinin (CIO) Başkanlığına Juan Antonio Samarranche seçildi. İspanya'nın Moskova'daki Büyükelçisi olan Samarranche, Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa ve Akdeniz ülkeleri temsilcilerinin oylarıyla Başkanlığa seçildi. Katalanyalı zengin bir iş adamı olan Samarranche, "Becerikli bir diplomat" olarak tanıtılıyor. Franko diktatörlüğü döneminde İspanya'da Gençlik ve Spor Bakanlığında müsteşarlık yapmış olan Samarranche'ın yeni görevinin son derece güç ve nazik olduğu belirtiliyor.

Genişletilmiş İcra Kurulu, Denizcier Başkanlığında toplandı

Türk-İş: "Siyasi partiler terör odaklarının üstüne birlikte gitmelidir"

- Türk-İş İcra Kurulu Meclisin sosyal içerikli yasalar çıkmadan tatile gitmemesini istedi.
- 8 milyarlık işçi kıdem tazminatı ödemelerinin hala takvime bağlanmaması kınandı.

ANKARA (ÖZEL)

BİR süredir yurt dışında bulunan Genel Başkan İbrahim Denizcier'in yurda dönmesinden sonra başkanlık yaptığı "Genişletilmiş Türk-İş Olağanüstü İcra Kurulu Toplantısı" sonunda yayınlanan bildiride, teröre karşı daha etkin ön-

(Devamı sa. 6, sü. 2'de)

Gazi Eğitim Başyardımcısı Altun da açığa alındı

ANKARA (ÖZEL)

GAZİ Eğitim Enstitüsünü MHP'nin denetimine sokmaya çalışan AP hükümeti, Enstitü Müdürü Aydın İpek'ten sonra başyardımcı Niyazi Altunya'yı da açığa aldı. Sıkıyönetim Komutanlığının Gazi Eğitim Ensitüsünde toplu atamalara karşı çıkmasından sonra, Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy, planını öğretmenleri teker teker görevden alarak uyguluyor.

Daha önce atanan on öğretmenin kararnamesi Aydın İpek'in açığa alınması nedeniyle uygulanmamıştı. Yerine atanan Mustafa Özcan daha okula girer girmez evrak defterlerini, okul mühürünü ve bu arada on öğretmene ilişkin kararnameyi bilinmeyen bir yere saklamıştı.

Açığa alınan Aydın İpek'in yerine Müdür Vekili olarak görev yapan Niyazi Altunya ise Bakanlığa başvurarak, kararnamelerin yok edildiğini bildirmiş ve suretlerinin gönderilmesini istemişti.

Milli Eğitim Bakanlığı ise kararnamenin suretleriyle birlikte, Niyazi Altunya'nın görevden alınma yazısını da gönderdi.

TEK'te sürülenlerin sayısı 2000'e ulaştı

- Keçiborlu Lisesinden sürülen 8 öğretmenden Nuri Karabaş'ın gazetemize yazı yazması neden olarak gösterildi.

ANKARA (ÖZEL)

Azınlık hükümetinin işbaşına geldiği günden bu yana TEK'de sürülenlerin sayısı 2000'e ulaştı.

Son olarak ayakta tedavi görmesi gereken Recep Dağ, Erzurum'a tayin edildi. Recep Dağ'la birlikte Köy Elektrifikasyonu Grup Başkanlığı emrinde görev yapan Abdülaziz Onay da Erzurum'a atandı. Abdülaziz Onay ve Recep Dağ'a yol harcırahı olarak 2500'er lira verilmek istendiği görenildi.

TEK kadrosunda olup da Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı emrinde çalışanlar kadrolarına iade ediliyor. Kadrosuna iade edilen elemanlar MHP'nin kurtarılmış bölgeler olarak kabul ettiği Yozgat, Çankırı, Erzurum gibi illere sürülmektedir.

Görüştüğümüz Mem-Der işyeri temsilcisi, şimdiye kadar TEK'de eşi görülmemiş ölçüde partizanlık yapıldığını söyledi.

Sürgünlerde Personel Dairesi Başkanı Hayri Toprak'la Köy Elektrifikasyonu Grup Başkan Yardımcısı (idari) Yılmaz Serttaş'ın büyük paylarının olduğunu belirten işyeri temsilcisi, TEK'de huzurun sağlanması için partizanlığın durmasını ve ikramiyelerini alamayan memurların ikramiyelerinin ve mesai paralarının bir an önce verilmesi gerektiğini söyledi.

Mem-Der işyeri temsilcisi tüm memurları yan ödeme artışlarını Maliye Bakanı İsmet Sezgin'e geri göndermeye çağırdı.

(Devamı sa. 6, sü. 2'de)

BASINDAN SEÇMELER

Günaydın Politika Milliyet Hürriyet Son Havadis Tercüman Hergün Cumhuriyet

Milliyet: Katili gösteren cesur çizgiler

Bazı basın organlarında MHP'yi gözlerden kaçırma çabalarına karşın Milliyet'te Bedri Koraman'ın karikatürü son cinayetin katilini çizgilerle gösteriyor.

Günaydın'da gaflet!

Günaydın'da Hüsamettin Çelebi Abdurrahman Köksaloğlu'nun ölümünden sonra ince hesaplı bir hedef şaşırtma çabası içinde. Çelebi bu cinayeti karışıklığı artırmak amacıyla aşırı solun işlemiş olabileceğini ileri sürüyor. Doğrusu bütün işaretlerin ve belgelerin, hatta balistik raporların MHP'yi gösterdiği bir ortamda böyle bir tutum kuşku yaratıyor.

Çelebi'nin bu çabası en hafif deyimiyle "gaflet" olarak nitelenebilir. Gaflet hakkında ise bizzat Hüsamettin Çelebi şunları yazıyor:

"Terörün aşama aşama TBMM üyelerine kadar uzanıp şehit alabildiği bir ülkede ince hesaplara dalmanın gafletten öte değeri yoktur. Gaflet, devletin milletin ve adına hareket edildiği söylenen rejimin baş düşmanıdır."

Tercüman: Anayasa rafa!

Tercüman'da Rauf Tamer bir parlamenterin öldürülmesini çok mühim olay diye nitelerken bunun bir başlangıç olabileceğini de söylüyor. Tamer şöyle diyor:

"Bir parlamenterin öldürülmesi çok mühim olaydır. İnşallah son, fakat belki de başlangıçtır. Olağanüstü bir devre yaşadığımızı kabul etmeyen yok... Fakat ortada olağanüstü devrinin icapları da yok... Anayasa babayasa anladık.... Fakat devletten milletten de mi mühim bunlar? Demokratik hak ve özgürlükler anladık. Fakat Türkiye'den Cumhuriyetten de mi mühim bunlar?"

Yunan hükümetinin gösterileri bastırması üzerine

Gemlik dün sabah Rodos'a yanaştı

ANKARA (ÖZEL)

RODOS'la Marmaris arasında önceki gün sefere başlayan ancak ilk seferinde Yunan şovenlerinin gösterileri yüzünden Rodos'a yanaşamayan Gemlik Gemisi, ikinci seferde gösterilerin Yunan hükümeti tarafından bastırılmasıyla, dün sabah 07.00'de Rodos'a yanaştı.

Önceki gün saat 18.45'de Rodos'a hareket eden gemi yine rıhtımda büyük bir kalabalık tarafından karşılandı. Gemi, yanaşması engellenince açıkta demirledi. Daha önceden önlem alan güvenlik kuvvetleri de göstericileri dağıtmaya başladı. Çıkan olaylarda çok sayıda göstericinin gözaltına alındığı bazılarının ise yaralandığı belirtildi.

Olayların yatışmasından sonra Gemlik saat 07.00'de rıhtıma yanaşarak yolcularını boşalttı ve Marmaris'e hareket etti.

Öte yandan Türkiye ile Yunanistan arasında turizm konusunda işbirliğini geliştirme görüşmeleri ise dün sona erdi. Bu konuda bugün bir açıklama yapılması bekleniyor.

Irak Başkonsolosu Saad Abdülmecid El Faysal (sağ başta) davetlilerle

Irak devriminin yıldönümü İstanbul'da kutlandı

İSTANBUL (ÖZEL)

IRAK'ın İstanbul Başkonsolosu Saad Abdülmecid El Faysal, 17 Temmuz Devriminin 12. yıldönümü dolayısıyla Sheraton Otelinde iftar yemeği verdi.

Samimi bir hava içinde geçen yemekte, kalabalık bir davetli topluluğu hazır bulundu. Davette yabancı diplomatik misyon temsilcileri, Iraklı ve Türk işadamları ile basın mensupları göze çarptı.

1917'de kurulan Baas Partisi, 17 Temmuz 1968'de kansız bir darbe ile iktidara gelmişti.

bu köşeden...

MHP ile birleşmek mi, Türkiye'yi birleştirmek mi?

M.Bedri Gültekin

Büyük meseleler büyük güçlerle halledilir. Türkiye'nin bugün büyük meselelerle karşı karşıya olduğu en kör gözlerin bile gördüğü bir gerçek durumundadır. Ülkemizin kapısına dayanan Rusya tehdidi büyük güçleri birleştirmeyi acil bir sorun olarak gündeme getirmiştir.

Bugün Türkiye'de hemen herkes kiminle birleşeceğinin hesabını yapmaktadır. Bazı güçler müttefik olarak seçilmekte, bazılarından ise vazgeçilmektedir. Bazıları cephe oluşturma konusunda tercihlerini MHP'den yana kullanmışlardır.

Türkiye'nin ihtiyacı en geniş cepheyi oluşturmaktır. MHP'den yana bir tercih ise, bugün Türkiye'de mümkün olan en geniş cepheyi değil, en dar cepheyi oluşturmaktır.

Bazı güçlerle birleştiğin zaman ister istemez bu gücün tam karşısında olan diğer güçleri karşına alırsın. Türkiye'de MHP'nin karşısında çok güç vardır. MHP ile birleşmeye çalışmak demek, bütün bu güçlerle birleşmekten vazgeçmek demektir. MHP'den yana tercihlerini koyanlar, MHP'yi kazanmakla, kaybettiklerinin hesabını yapmak zorundadırlar.

MHP ırkçıdır. Kürt düşmanıdır. MHP ile ittifak yapan milyonlarca Kürdü karşısına alacaktır. MHP'nin iktidarda söz sahibi olduğu veya iktidar olduğu bir Türkiye'de Kürt kitlesi Rusya'nın Provokasyonlarına açıktır. Yapılması gereken birinci hesap budur.

MHP mezhepçilik yapmaktadır. Alevi düşmanıdır. Bu partininboynunda Maraş katliamı gibi bir Alevi soykırımı suçu asılıdır. Bu parti Aleviler içinde "MHP geleceğine Rusya gelsin" gibi fikirlerin doğmasına bile yolaçmıştır. Yapılması gereken ikinci hesap da budur. MHP mi yoksa milyonlarca Alevi kitlesi mi?

MHP, her yerde halka karşı zorbalığın partisidir. Geniş kitleleri karşısına almaktadır. Türkiye'nin yarısını oluşturan sola karşı katliam ve terör tehditleri yöneltmektedir. Bu parti "tenkil" yolunu açıkça kendisine program edinmiştir. Böyle bir program Rusya'nın faaliyetlerine Türkiye'de hayat imkanı yaratmaktadır. işte , üçüncü hesap ise, MHP ile mi yoksa, bu partinin zorbalığının acısını çeken geniş kitle ile mi birleşileceği sorunudur.

MHP'ye karşı olan geniş kitle, sol kesim, Alevi kitlesi ve Kürt kitlesi. Hangi akıllı, toplam olarak Türkiye'nin büyük bir kesimini oluşturan bu kitleyi karşıya alarak Rusya tehdidine karşı direnebileceğini iddia edebilir? Ülkenin büyük çoğunluğunu karşıya alanlar dış tehdide karşı koyabilirler mi?

Oysa Rusya tehdidi, Türkü-Kürdü, Alevisi-Sünnisi, sağcısı solcusuyla bütün Türkiye için sözkonusudur. Yani bütün Türkiye'nin bu tehdide karşı birleşmesinin nesnel temeli vardır. Karşılıklı hak ve hukuka saygılı, özgürlük temelinde bir politika, bütün bu güçleri birleştirebilir.

Bazılarının, MHP'nin yarattığı terör, kopardığı gürültü ve ortalıkta dolaşan cinayet şebekelerinden başları dönmüştür. O kadar dönmüştür ki, bu çapulcuları bir derde deva zannetmektedirler. Oysa MHP'nin kopardığı gürültünün iki sebebi vardır: Birincisi, iktidarın sağladığı destek; ikincisi halk güçlerinin dağınık olması. Bu şartlardan birinin ortadan kalkması, MHP için tehlike çanlarının çalması demektir. Çünkü MHP'nin halk içinde sağlam dayanakları yoktur.

Bugün Türkiye'nin, bütün Türkiye'yi birleştiren, Kurtuluş Savaşının özgürlük ve eşitliğe dayanan geniş cepheci siyasetlerine ihtiyacı vardır. MHP'nin ırkçı, yobaz ve faşist siyasetlerine değil.

EKONOMİDE DARALMA BAŞLADI

İşsizlik ve yoksulluğun artma tehlikesi gündemde

Sıkıntının yükü nasıl paylaşılacak?

Hükümetin aldığı 25 Ocak tedbirlerinden sonra ekonominin bir durgunluk ve daralma dönemine girdiği belirtilliyor. Bu durumun üretim düşüklüğü ve yatırım harcamalarının daralmasıyla ortaya çıktığını belirten uzmanlar, işsizliğin artması ve yoksullaşmanın hızlanması sonucunu doğuracağını söylüyorlar. Sorunun, bu darboğazda, daralmanın yükünün toplumun kesimleri tarafından ne şekilde ve ne oranda paylaşılacağı noktasında toplandığı belirtiliyor.

Bir görüşe göre, dış ödemeler açığı noktasında toplanan sıkıntının aslında dünya çapındaki gelişmelerle içiçedir ve bu şartlarda sadece iç istikrar tedbirleriyle buhran atlatılamaz. Dünyadaki yoksul ülkeler son altı yıl içinde 300 milyar dolar borç altına girmişlerdir. Bu ülkelerin yıllık petrol faturası 60 milyar dolar tutmaktadır.

Bu çapta bir dış ödeme sorunu ile karşı karşıya bulunan ülkeler, önerilen ve iç ekonomilerini düzenlemeye yönelik tedbirlerle bu darboğazı gaçemezler.

Üstelik bugünkü durum, önümüzdeki yıllarda yoksul ülkelerin ödemeler dengesinin daha da bozulacağını göstermektedir. Yoksul ülkeler hem dışalım, hem de dışsatım konusunda daha da sıkışacaklardır. Gelişmiş ülkelerin dış yardım programlarını belli ölçülerde artırmaları ve OPEC tarafından oluşturulacak fon da bu açığın kapatılmasında yeterli olmayacaktır. Bu durumda yoksul ülkeler önerilen tedbirlerle bir süre ödemeler dengesinde nispi bir istikrar ve denge sağlasalar bile, bunun uzun süreli olmasına imkan yoktur. Bu bakımdan "istikrar" tedbirlerinin tek başına çare olmadığı görülmektedir. Orta vadede dış açıkların bir kısmı dışardan alınan kredilerle kapatılsa bile yoksul ülkeler üretimlerinde ve dış satımlarında bir artış sağlayamazlarsa daha büyük buhranlarla yüzyüze gelebilirler. Bu ülkelerin çoğunluğu ise bugünkü şartlarda üretim artışı sağlayabilmek için daha çok dış kredi bulmak zorundadır.

Türkiye açısından düşünüldüğünde, önümüzdeki yıllarda Türkiye dışardan borç bulmak zorundadır. Oysa geri ödenmesi şüpheli iken borç bulabilmek çok güçtür. Bu şartlarda orta vadede iç harcamaları kısmak gerekecektir. Bu ise yatırımların durdurulması, işçi ve memurlar için ayrılan harcamaların azaltılmasıdır. Yani ekonomik bir daralma içine girilmektedir. Bu durumda sorun sıkıntının, nasıl paylaşılacağı, diğer bir değişle 'nimet-külfet' dengesinin nasıl olacağıdır.

Bazı uzmanlar ise bu durumu "durgunluk içinde enflasyon" diye tanımlayarak, bu yıl içinde hükümetin tespit ettiği yüzde 6,5'luk kalkınma hızının gerçekleşmesinin mümkün olmadığını, kalkınma hızının sıfır civarında tutulmasının bile başarı olabileceğini ileri sürüyorlar. Tedbirlerin kaçınılmaz olarak işsizliği artıracağını, kamu gelirlerini azaltacağını da söyleyen uzmanlar, bu uygulamaların üretimi artırmaktan çok, tüketimi kısmaya yönelik olduğunu belirtiyorlar.

Bir sıkıntı ve daralma dönemine girildiği noktasında birleşen uzmanlar, orta vadede darboğazdan çıkılması için köklü değişiklikler gerekirken, vergi düzenlemelerinin acilen yapılması, bu yolla emekçilerin üzerine yüklenen yükün hafifletilmesi, üretken olmayan alanlardaki sermayenin üretken alanlara kaydırılması, bu tedbirlerle bütün yükün çalışanların sırtına yüklenmemesi ve devletin gelirlerinin artırılması gerektiğini belirtiyorlar.

OECD Türkiye için bir rapor hazırladı:

«Türkiye'de mutlaka vergi reformu yapılmalıdır»

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü OECD Türkiye için bir rapor hazırladı. Raporda alınan ekonomik önlemlerin başarıya ulaşması için iyi vergi reformu yapılmasının birinci şart olduğu belirtildi.

Raporda hükümetin para kısıtlaması yolunda aldığı önlemlerin sürmesi gerektiği, ancak özel sektörün ve özellikle ihracatçıların bundan etkilenmemesi gerektiği belirtildi. Bu yönde bir kredi politikasının izlenmesi de öngürüldü.

Raporda, enflasyonu önleyici tedbirlerin mutlaka bir vergi reformuyla desteklenmesi, küçük gelir sahiplerinin son ekonomik tedbirler yüzünden kapıldıkları hoşnutsuzluğun vergi reformuyla giderilmesi gerektiği vurgulandı. Bu arada yapılacak vergi reformuyla büyük gelirlilerin yatırım hevesinin kırılmaması gerektiği de belirtildi.

Raporda KİT'lerin rekabete hazır hale getirilmesi için ek tedbirler alınması da isteniyor. Maaş ücret ve taban fiyat artışlarının kontrol altına alınmasının da istendiği OECD raporunda hükümetin işçi ve işveren kuruluşlarıyla yakın işbirliği yaparak bir gelir siyaseti saptanabileceği kaydediliyor. Toplusözleşme sürelerinin bir yıla indirilmesi de yine raporda tavsiye ediliyor.

Raporda ihracatın artırılması ve yabancı sermaye akımının hızlandırılması için yeni tedbirler alınması gerektiği ileri sürüyor.

Nakit para sıkıntısı, döviz transferlerinde azalmaya yol açtı

Hükümet, yarım kalmış yatırımları tamamlama çabasında

● **Kullanılmayan krediler ekonomiye katkısı olacak tesislerin bitirilmesi için kullanılacak.**

Hükümetin, Türkiye ekonomisinin kalkınmasına yardımcı olacak, yarım kalmış yatırımların süratle tamamlanması için eldeki kullanılmayan program ve proje kredilerinin bu kaynaklara yöneltmeye çalıştığı öğrenildi.

Bilindiği gibi bir süre önce Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ekrem Ceyhun başkanlığında yatırımcı bankalarda toplantılar yapılmış, bazı kararlar alınarak duran yatırımların hızlandırılması istenmişti.

İlgili kuruluş ve bakanlıkların, alınan kararlar çerçevesinde çalışmalarını sürdürdükleri, yatırımlara hız verebilmek için gerekli olan hammadde, araç-gereç ve gerekli malzemenin ithalinin sağlanabilmesi ve vakit geçirilmeden temin edilebilmesi yönünde harekete geçtikleri söyleniyor.

DÖVİZ TRANSFERİNDE AZALMA

Nakit para sıkıntısı çeken işletmelerin ellerindeki birikimi dövize bağlamak niyetinde olmadıkları bu günlerde Merkez Bankasından döviz transferi yapmadıkları bildirildi.

Yetkililer, döviz transferindeki gerilemenin oldukça büyük boyutlara ulaştığını kaydederek, transfer taleplerindeki gerilemenin şirketlerin ekonomik sıkıntı içinde bulunmalarından kaynaklandığını söylediler.

Transfer taleplerindeki azalmaya emisyon hacminin daraltılmasının da sebep olduğunu kaydeden yetkililer, Türk parasındaki sıkıntının ise büyük sorun olmaya devam ettiğini, ithalat ve ihracat işlemleri için sanayicilerin borç almak durumu ile karşı karşıya kaldığını belirtmişlerdir.

GÜNDEM dışı

Bir "gözaltı" macerası

Sizlere gözaltına alınan bir yurttaşın üç günlük hikayesini anlatacağız. Belki burada anlatacaklarımız bugüne kadar birçok yurttaşımızın başından da geçmiştir. Ancak bu olayı çok yakından izleme imkanımız oldu. Çünkü gözaltına alınan yurttaş gazetemiz muhabirlerinden Necati Karabulut'tu. Kendisi hem bulunduğu semtte gazetemizin muhabirliğini yapıyor, hem de borç harç kurduğu bir atölyede geçimini çıkarmaya çalışıyordu.

Karabulut, o gün işi gereği bir tüccarın yanındaydı. O sırada civarda da arama yapılıyordu. Onun bulunduğu yere de güvenlik kuvvetleri geldi. Hüviyet sordular. Karabulut'un üzerinden Aydınlık muhabir kartı da çıktı. Ve kendisini "şüpheli şahıs" olarak gözaltına alınmış olarak buldu. Neden gözaltına alınmıştı? Bunu açıklamak kendisini gözaltına alanlara düşüyor... Çünkü bugüne kadar bu konuda bir bilgi sahibi olamadık.

Karabulut, ekip otosunda şüpheli şahıs olarak 2. Şube'nin yolunu tutarken, aynı anda güvenlik görevlileri de onun hakkındaki tahkikatı genişletiyorlardı.

Bu sırada fırtına gibi harekete geçen görevliler Karabulut'un evinin önündeydi. Kapıyı "güm.. güm" diye vurdular. Kapıyı açan Karabulut'un dul annesi "Kimi aradınız buyrun" diye sordu. Sorusuna cevap bile alamadan makinalı tüfekli görevliler evin içini doldurdu. Arama başlamıştı. Bir yandan da kadına soruyorlardı: "Oğlunun silahı nerede, söyle"... Evi aradılar taradılar. Sonunda odanın ortasında suç unsurları toplandı, Bunlar Karabulut'un boğazından keserek aldığı 200'e yakın kitaptı. Kitaplar toplandı. Ekipler daha sonra Karabulut'un işyerine uğradılar, orası da aramadan nasibini aldı.

Oğlu o gün 2. Şubede beklerken, dul anne de evinde yüreğine ateş düşmüş uykusuz sabahladı. "Neydi, ne oluyordu, niçin oğlunu alıp götürmüşlerdi"...

Anne ertesi gün ağzına bir lokma bile koymadan gazetemizin kapısını çıldı. Ve macera da böylece başladı. Önce Karabulut'un nerede olduğunu öğrenmek gerekiyordu. "Ne için gözaltına alınmıştı". Karakolları sırayla aradık... Bir cevap yoktu. Birinci Şubeyi aradık, yine cevap yok. 2. Şube yine cevap yok. En sonunda daha üst düzeyde bazı yetkililerin işe karışmasıyla Karabulut'un izini bulabildik, kendisi 2. Şubedeydi. Suç unsuru 200 kitabı ile birlikte. Tam 2. Şubeyi aradık... 1. Şubeye nakledildiğini öğrendik... Neyse izi bulunmuştu ya anne biraz rahatlamıştı..

1. Şubeden bir cevap almak mümkün olmuyordu. İkinci gün akşam olmak üzereydi. En sonunda 1. Şube Müdürünü bularak arkadaşımızın da büyük suçunu öğrendik; 200 kitabın içinde 3 tane daha önce yasaklanmış kitap çıkmıştı. Müdür bey, kendisinin ilk alındığı karakola geri gönderildiğini oradan serbest bırakılacağını söyledi.

Anne sevinçliydi... Karakolu aradık daha oraya gelmemişti.

Neyse artık herhalde bırakılır diyerek anne evine gitti...

Ertesi sabah anne yine uykusuz bir geceden sonra gazetemizin kapısının önündeydi. Oğlu gelmemişti. Tekrar Karabulut'un izi üzerine düşüldü. Karakollarda yoktu.. Beş-altı telefon görüşmesinden sonra geceyi yine 2. Şubede geçirdiğini öğrendik... Meğer, 1. Şubeden sonra, gece ilk alındığı karakola yanında 200 kitapla götürülmüş, karakol kabul etmemiş, gerisin geriye: 2. Şubeye dönülmüş.

Biz ertesi gün 2. Şube ile temas kurmaya çalışırken Karabulut yine yanında 200 kitabı ile birlikte ilk alındığı karakolun yolundaymış. Karakolu aradık... Komutan daha gelmemiş... Anne tekrar endişelendi, artık oğlunun başına mutlaka birşeyler geldiğini düşünüyordu. 2 gündür uyku uyumamış, yemek yiyememişti.

Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliğini aradık. İki gündür yaşadığımız macerayı bir bir anlattık Aldığımız cevap şöyleydi; Kitap bulundurmak diye bir suç yoktu. (Bunu biz de biliyorduk) Sıkıyönetim de bugüne kadar birçok emir yayınlayarak yasaklanmış bile olsa evde kitap bulundurmanın suç olmadığını güvenlik görevlilerine bildirmiş. Ama maalesef bu tür uygulamalar oluyormuş. Kendilerine intikal edene kadar yapacak bir şek yokmuş. Bizim bu konuyu gazete olarak tekrar yazmamızda güvenlik görevlilerinin uyarılması bakımından yarar olabilirmiş.

'Peki işlemlerin çabuklaştırılması, vatandaş suçsuz, iki gündür oradan oraya taşınıp duruyor, işi kaldı, ailesi perişan".. İş yine karakol komutanına kaldı. Neyse komutan öğleden sonra geldi. Durumu anlattık. Karabulut yanında 200 kitabı ile polislerin artık yazmaktan bıktıkları 200 kitabın ad ve yazarlarının tek tek yazıldığı 6 sayfalık tutanakla birlikte Selimiye'nin yolundaydı. Neyse üçüncü güne girerken Sıkıyönetim Adli Müşavirliğinden şu bilgiyi alabildik: "Arkadaşınızın bir suçu bulunamamıştır. Kendisi serbest bırakılmıştır." Karabulut "şüpheli şahıs" olarak gözaltına alındıktan 51 saat sonra suç unsuru kitaplarıyla birlikte evinin yolunu tutuyordu.

Bütün bunları sıkıyönetim yetkililerinin yazmamız tavsiyesi üzerine burada anlattık. Bundan böyle daha dikkatli davranılsın diye. Üç gün boyunca ailenin ve Karabulut'un çektiği çile, iki gün açılmayan işyeri... Bunlar bir yana bir de iki gün boyunca Karabulut'u oradan oraya taşımak için seferber olan ekipler arabalar, yakılan benzin... Bir de bunlar var.

İşte "Yasak" kitap anlayışının ve kitabı suç olarak gören anlayışın yarattığı iki günlük bir tablo... İnsanı düşündüren taraf suçlu kitaplar arabalarla ve polis ekiplerinin nezareti altında oradan oraya taşınıp dururken, etrafta elleri kolları sallayarak dolaşan katillerin cinayetlerini sürdürmeleridir... Anarşiyle mücadele ettiklerini söyleyenler bunun üzerinde daha da düşünmelidirler.

(Dagens Nyheter-İsveç gazetesi)

Enflasyondan etkilenmeyen mutfak

Sosyal içerikli kanunlar sırada bekliyor, Cumhurbaşkanı seçilemedi ama Meclisler fiilen tatile girdi. Meclisler kapanırken bizim Meclislerden vereceğimiz son haber, ne Cumhurbaşkanlığı seçimi, ne de diğer yasalar, bekleyen soruşturma önergeleri ile ilgili. Sadece mutfakla ilgili bir haber vereceğiz. Söylendiğine göre Türkiye'deki enflasyondan etkilenmeyen tek yer Meclisin mutfağı... Çayın bardağı Mecliste hâlâ 1 lira. Üç kap yemek ise 75 lira. Belki çoğumuz artık lokantalarda yemek yemeyi unutmuşuzdur. O yüzden dışardaki fiyatları da tekrarlamakta yarar var. En ucuzundan bir yemek 200-300 lira.

Ancak üzülmeyin bir noktada eşitlik var... Fiyatı hâlâ 5 lira ama Mecliste de kahve bulunmuyor.

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Şahinler köylüleri, "Hem hayvanımız, hem biz bu suyu içiyoruz" diyerek Toprak-Su'nun kanalını gösteriyorlar.

(Fotoğraf: AYDINLIK)

Bir yanda maden ocağı, diğer yanda termik santral

Orman içindeki Şahinler köyü, kirli havaya mahkum edildi

AHMET DOĞAN (FETHİYE)

Yatağan'a bağlı Şahinler köyü ormanlık içinde bulunmasına rağmen kömür tozlarını teneffüs ediyor. Yatağan Termik Santralı ve kömür ocakları arasında bulunan köyün halkı, "Tepemizde ölüm tehdidi yaratan molozlar herhangi bir nedenle üstümüze düşebilir" diyerek bunların bir an önce temizlenmesini istedi.

Şahinler köylüleri gazetemize şu açıklamada bulundular:

"Köyümüzün ön cephesi Termik Santrali inşaatı, arkamız dağlık va çamlık. Dağın hemen arkasında kömür ocakları var. Ocaklardan çıkan taş, moloz ve artıklar çam ağaçlarının yanına boşaltılıyor. bunlar tepemizde bir ölüm tehdidi. Hafif bir rüzgar esintisi ile yükselen toz bulutu köyün üstüne çöküyor. Kapı pencere açamıyoruz.

"İçme suyumuzu Toprak-Su kooperatifinin sulama işleri için açtığı kanaldan sağlıyoruz. Motorlar çalıştığı saatlerde su var. Çalışmayınca köy susuz kalıyor. İlgililerden temiz içme suyu sağlamasını ve molozları bir an önce temizlemelerini istiyoruz."

Mikroplu su, Kelkit'te hastalık saçıyor

● 10 bin nüfuslu ilçede elektrik de yok

YUSUF ÇELİK

Gümüşhane iline bağlı Kelkit ilçesinde birçok yurttaş içtiği mikroplu sudan tifo hastalığına yakalandı. 10 bin nüfusu olan Kelkit ilçesine, su hemen ilçenin yanından geçen Güllühatun Deresinden pompayla alınıyor.

Mahalle aralarından geçen borular çok eski olduğundan lağım sularının karıştığını belirten sağlık yetkilileri, "suyu defalarca kontrol için Ankara Sağlık Merkezine gönderdik, bir defa bile temiz çıkmadı, hep bozuktur raporu aldık. Yurttaşların başka içecek suyu da yok. Bu açıdan sık sık klorluyoruz. Ancak tabii bütün mikroplarını öldürmüyor" dediler.

Kelkitli yurttaşlar yaz günlerinde, sudan dolayı bağırsak enfeksiyonu, tifo gibi hastalıkların çok görüldüğünü belirterek şöyle dediler: "Belediye Başkanımız ilgilense, eski su borularını değiştirse, kanalizasyon sorununu çözse, bu işin önüne geçilmiş olunur."

KOCAMAN İLÇEDE ELEKTRİK YOK

Nüfusu 10 bini bulan ilçede elektrik yok. Belediyenin 1965 yılında aldığı üç elektrik motorundan ikisi bozulmuş, yarım yamalak çalışan bir tanesiyle şehir merkezindeki esnaflara saat 19.00'dan 24.00'e kadar elektrik veriliyor. Kelkitliler televizyon seyredemiyor ve elektrikle çalışan buzdolabı, çamaşır makinası vs. gibi ev aletlerinden faydalanamıyor.

Ayrıca Kelkit sanayi bölgesinde kalan esnaflara bu 5 saatlik süre içinde bile elektrik verilmiyor. Kelkitliler, özellikle esnaflar, defalarca imza toplayıp Ankara'ya kadar gitmişler ancak bir türlü elektrik sorununu çözememişler. Yurttaşlar elektrik meselesinin bir an evvel çözülmesini istiyor.

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Karnından konuşma

İçişleri Bakanının demecini TV'den birlikte izlediğimiz Çorum'lu bir inşaat ustası, sağ eylemcilerin devlete destek olduklarını duyunca şöyle demişti: "Doğru. Yalnız Türkeşçiler mi devlete destek oluyor, yoksa devlet mi Türkeşçilere destek orasını karıştırıyor!"

Dünkü gazetelerde Fatsa operasyonunda "Güvenlik kuvvetlerine yardımcı" olan maskelilerden dördünün yakalandığını, bunların kaçak sağ eylemciler olduğunu okuyunca anladık ki Gülcügil yerini gerçekten Mehmet Ali Ağcalara bırakmaya karar vermiş.

Ordu Valisi bu kişiler için "Maskeler operasyonun sırrıdır" dememiş miydi? İşte sırrın ne olduğu da anlaşıldı. Acaba Vali Reşat Akkaya'dan bu sırrın, katillere maske takarak operasyona katmanın hesabını soracak bir merci çıkacak mı?

* * *

"Bir istihbarat teşkilatı kurduk. Şu anda benim 5 bin elamanım var. Bunlar Yozgat'a adım atan herkesi adım adım göz takibine alır."

"Bazı polis görevini yapmıyor. Görevini yapmayanın yakasına yapışırım. Şu anda 25 polis hakkında soruşturma açtırmış bulunuyorum."

Zannedersiniz ki Yozgat Valisi, Emniyet Müdürü veya bir MİT yetkilisi konuşuyor. Hayır. Konuşan MHP Yozgat İl Başkanı.

Hürriyet gazetesine bu anlattıkları tam bir suç ikrarıdır. Fatsa Belediye Başkanı, bu söylenenlerin onda birini söylediği halde "Çorum'u bırakın, Fatsa'ya bakın" denmiş ve görülmedik bir operasyon yapılmıştır.

Adama Eskipazar Mahallesinden göçen Alevi vatandaşları soruyorlar, "Onlar zaten çalgıcıydı" diyor.

Silahları ve eğitimi de şöyle anlatıyor: "Bize gereken silahı nasıl mı buluruz. Bir misal vereyim: Susuz kaldınız, ne yaparsınız? Artezyen açarsınız, kuyu açarsınız. Silahı nasıl mı kullanacaklar? Yine bir misal vereyim: Yüzme bilmeyene ne yaparlar? Onu denize atıp yüzme öğretirler."

Silah eğitimi yaptırıldığı ve silahlandırıldığı itiraf edilen sadece bir ilde 5 bin kişilik bir kuvvet. Siyasi Partiler Kanununa göre, bir partinin kapatılması için yeterli sebep.

Hapishane için de şöyle diyor:

"Şu anda Yozgat Cezaevinde 34 arkadaşımız yatıyor. Bunlardan biri Yozgat'tan. Diğerleri dışardan geldi. Biz bunlara her bakımdan yardımcı oluruz."

İlk defa bir MHP yetkilisi hapisteki suçlulara delidir, ajandır, tiyatrocudur, estektir köstektir demeden kendi arkadaşları olduğuğu itiraf ediyor. Ve yardımcı olduklarını söylüyor. Şimdi Alpaslan Alpaslan'ın Yozgat Cezaevinden nasıl kaçtığını daha iyi anladınız mı? Orada istirahat edip dinlenmek, saklanmak isteyenlere bakıyorlar. Gitmek isteyeni de çıkarıyorlar.

Bütün bunlara karşılık Yozgat Valisi burada "huzur" vardır diyor. MSP İl Başkanı ise, "MHP'ye aidat ödemezsen huzur içinde yaşayamazsın. Bize yeşil komünist diyorlar. Bizimkiler her mahalleye giriyorlar. Tabii sopa yiyip çıkıyorlar" diyor.

Yani Yozgat'ta huzur var, istediğin her yere gidebilirsin. Sopa yemeyi göze almak şartıyla.

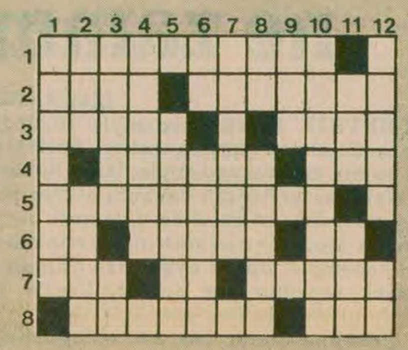
* * *

Yine bir Çorum'lu vatandaş Demirel'in "Bunu diyen karnından konuşmuş" dediğini duyunca, "Demirel'in ağzı başka konuşuyor, karnı başka" demişti.

Eh, insanın karnında MHP gibi bir ur olursa, elbette ağzı başka karnı başka konuşur.

Ağzı "Ne olmuş Yozgat'a, bir şey mi var? derken, karnındaki İl Başkanı "5 elemanım var, Yozgat'a adım atanı takip ederim" der.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) İran'da Rusya ve Şah yanlılarının karışıklık çıkardıkları bir bölge 2) Havanın yüzde 75'ini oluşturan gaz- Osmanlılarda kolluk kuvveti 3) Tersi anavatanı Kuzey Amerika kıtası olan bir yaban öküzü- Tersi kalıcı (eski dil) 4) Tersi dünyada yaşayan en iri hayvan- Tersi göğün bir katı 5) Düğünden bir gece önce, kadınlar tarafından yapılan eğlence 6) Bir emir- Toprak altına ve deniz yüzeyine yerleştirilen tuzak bombası- Uzaklık işareti 7) Bir mevsim- Kimyada Neon'un simgesi- Fiyatı 8) Fizikte bir enerji türü- Taraf, yön.

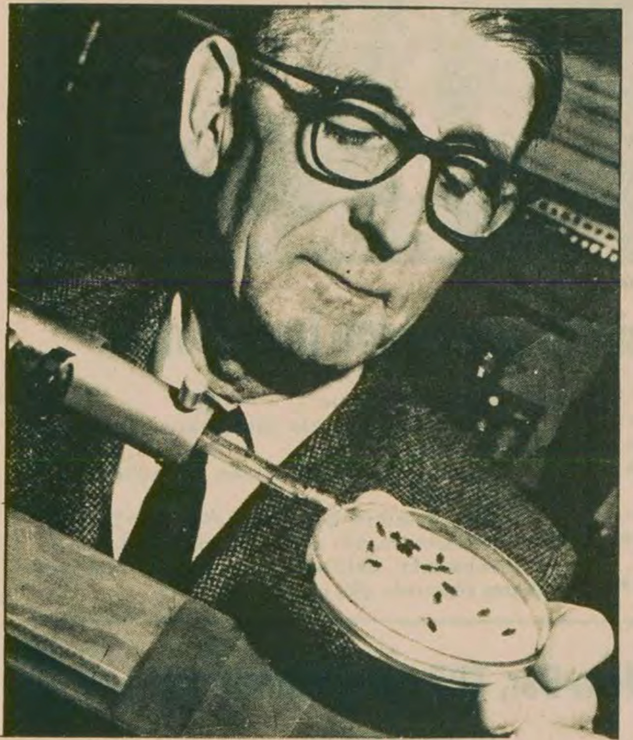
YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Tayland'ın başkenti 2) Bazı yörelerde, çok cefa çekmiş, ezilmiş kadınlara takılan ad- Soğuk ve sıcak arası. 3) Türkiye Cumhuriyeti adına İnönü'nün katıldığı, 1923'te İsviçre'de imzalanan antlaşmanın adı- Tersi çalışma 4) Tersi Kuzey ABD'de yaşayan Kızılderililerin dilinde büyük ruh, tanrı 5) İlgisiz (eski dil). 6) İşaret- Tersi seyrek ve iğreti dikiş 7) Saya yapan 8) Tersi kimyada Platin'in simgesi- Bazı hayvanların postunda bulunan ufak lekeler 9) Tersi verme, ödeme (eski dil) 10) Tersi çocukluk çağından çıkmış, büyümüş (kimse) 11) Sevgili- Aralık, mesafe 12) En büyük barajlarımızdan biri- Vahşi hayvan barınağı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Kemal Tahir 2) İş akdi- İlahi, 3) Rica-Bas-Bağ 4) Ateşkes - niK, 5) Otomotiv 6) ıklıY- Papara, 7) laruK- Ra, (8) Pena-Rasgele

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Kiracı 2) Eşit-Kle, 3) Macellan 4) akaŞ- ırA, 5) ID- Koyu, 6) Tibet-Kr, 7) asoP 8) His-Mars 9) İl-nopaG 10) Rabıta 11) Hakir 12) Çiğ-Vade

Bilim ve teknikteki son gelişmeler

Tarım ilaçlarında son gelişme

Tarım ilaçlarında geliştirilen yeni bir usulle daha etkili ilaçlar elde edildi. İngiltere'de Rothamsted Deney Merkezinde yapılan araştırmalarda yeni tip Piretroid tarım ilaçları geliştirildi. Bu ilaçların en önemli özelliği zararlıların ilaçlara karşı bağışıklık kazanmalarını önlemesi... Bilindiği gibi baz: tarım ilaçlarının kullanımında bir süre sonra zararlılar ilaca alışıyor ve etkisi de azalıyordu. Ayrıca bu yeni ilaçlar zararlılara karşı çok etkili olurken, diğer canlıların bünyelerinde kalıcı ve birikimci bir tesir de yapmıyor. Yeni ilaçların yirmi yıllık bir çalışma sonucu geliştirildiği bildiriliyor. İlacı geliştiren bilim adamlarına iki yılda bir teknolojik gelişime katkıları olan bilim adamlarına verilen UNESCO ödülü verildi.

Yukardaki fotoğrafta yeni ilacın zararlılar üzerinde denenmesinden bir an görülüyor.

Deniz kirliliği uydulardan gelen bilgilerle takip edilecek

İngiltere'deki Lancaster Üniversitesinde Dr. Duncan Telfer ve arkadaşlarının geliştirdiği yeni bir teknikle, özellikle petrol tabakalarından meydana gelen deniz kirliliği denetim altında tutulabilecek. Petrol tabakaları deniz suyunun sıcaklığını 1 derece artırdığından, uzayda dolaşan uyduya yerleştirilmiş enfraruj alıcıları ile kirliliğin artışı saptanabilecek. Bu bilgiler yeryüzüne ayrı renkte haritalar olarak aktarıldığından sözkonusu tabakanın genişliği ve sınırları kolayca izlenebiliniyor. Fotoğrafta Dr Tefler ve geliştirdiği aygıtlardan bazılar görülüyor.

Bürokrasi, feodal kalıntıların tezahürü olarak görülüyor

Çin'de bürokrasiyle mücadele

- Bazı yoldaşların kafasında feodal hiyerarşi hâlâ varlığını sürdürüyor.
- Çoğunluğu köylük bölgelerden gelen kadrolarımız küçük üreticilerin düşünme tarzını da kaçınılmaz olarak beraberlerinde getirdiler.
- Ayrıcalık peşinde koşmak bürokrasinin göze çarpan bir özelliğidir.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin'de Parti ve devlet örgütlerinde bürokrasinin hâlâ varlığını sürdürmesi, sosyalizm şartlarında bürokrasinin nereden kaynaklandığı konusunda bir tartışma açmıştır.

Beijing Review dergisinin 30 Haziran tarihli 26. sayısında yayınlanan "Bürokrasiyle mücadele" başlıklı yazıda bürokrasinin üstesinden gelebilmek için kitlelerin eleştirilerinin açık yürekli bir şekilde kabul edilmesi ve çalışma tarzının geliştirilmesi gerektiği belirtilmektedir. Aşağıda yazının birinci bölümünü sunuyoruz:

Çin'de bürokrasinin varlığını sürdürmesi rastlantı değildir. Bürokrasinin tarihi ve toplumsal kökleri vardır. Bu aynı zamanda yeteri kadar sağlıklı olmayan bazı kurumlarımızdan doğmaktadır, yalnızca ideolojik sorunları değil, maddi ve kültürel şartları da kapsamaktadır.

1 — Bürokrasi, feodalizmin zehirli kalıntılarının bir tezahürüdür.

Feodal Çin toplumunun olağanüstü uzun bir tarihi vardır ve sosyalist toplumumuzun, eski günlerin izlerini taşıması kaçınılmazdır. Feodal otokrasi ve feodal ataerkil düşünme tarzı ve alışkanlıklar, toplumsal yaşamımızı ve Partinin siyasal yaşamını güçlü bir şekilde etkilemiştir. Halk Cumhuriyetinin kurulmasından bu yana feodal fikirlerin etkisinin ciddiyetini küçümsedik; feodalizmin zehirli kalıntılarıyla savaşmak için yeterli çaba harcamadık. Böylece feodal görüşler farkına varılmaksızın gelişti, sosyalist toplumumuzun sağlamlaşmasında ve gelişmesinde zararlı etki yaptı. Lin Biao ve Dörtlü Çetenin on yıl boyunca şaha kalkması, sosyalizmin tarihi şartlarında feodalizmin kalıntılarının kötü bir şekilde gelişmesiydi. O günlerde, feodalizmin kalıntıları havuz dibindeki tortunun su yüzüne vurması gibi dışa vurdu ve sağlıksız gelenekler salgın hastalık gibi yayıldı. İşte bu şartlar altında bürokrasi kadrolarımız arasında yayıldı ve bugüne kadar etkili bir şekilde üstesinden gelinemedi.

Bazıları kendilerini görevi "yönetmek" olan egemenler olarak görüyor

Örneğin bazı yoldaşlar demokratik görüşlerden yoksundur ve örgütlerin ve kitlelerin tepesinde kral gibi hüküm sürmektedir. Keyfi olmaları bir yana, bazıları Partinin ve halkın, önderlik etmeleri için kendilerine emanet ettiği bölgeyi, şubeyi ya da birimi kendi nüfuz alanları gibi görmektedir. Bunlar Partinin çizgisini, siyasetlerini ve ilkelerini uygulamayı reddediyorlar ve astlarının kendi kararlarına karşı tek bir söz söylemesine izin vermiyorlar. İşte bu feodal otokratik ve ataerkil görüşlerin saflarımıza sızmasının bir tezahürüdür.

Diğer bir tezahür ise insanların kafasında feodal hiyerarşinin varlığını sürdürmesidir. Böyle bir etki altında olan bazı yoldaşlar, kendilerinin diğerlerinden üstün olduğunu sanıyorlar. Kendilerini, görevi "yönetmek" olan egemenler, astlarını ve kitleleri de "yönetilenler" olarak görüyorlar. Zorba gibi davranıyorlar, kitlelere tepeden bakıyorlar ve diğerlerine eşit davranmıyorlar; hatta demokrasiyi bastırıyorlar ve kendilerine cevap vermeye cesaret edenlere karşı misillemeye girişiyorlar.

Feodal ayrıcalıklara duyulan özlem tamamen temizlenemedi

Üçüncü tezahür ise ayrıcalıkların hüküm sürmesidir. Ayrıcalık peşinde koşmak bürokrasinin göze çarpan bir özelliğidir. Feodal bir toplumda bürokratların ve aristokratların ayrıcalıkları yazılı belgelerle güvence altına alınır ve kanunla korunurdu. Biz Çin'de otuz yıl önce büyük toprakağası sınıfının ve büyük burjuvazinin devlet mekanizmasını paramparça ettik ve bürokratların, toprakağalarının, burjuvazinin ve emperyalistlerin ayrıcalıklarını ortadan kaldırdık. Ama bazı insanların kafasında feodal ayrıcalıklara duydukları özlem ve alışkanlıklar tamamen temizlenmedi. Çürüyen bir cesedin leş kokusu gibi bazı yoldaşlarımızı zehirliyor. Bazı yoldaşlar halkın onlara emanet ettiği iktidarı, tüm yürekleriyle halka hizmek etmek için kullanmak yerine, kendi özel çıkarları, akrabalarının çıkarları ve gruplarının çıkarları için kullanıyorlar. Tıpkı feodal bir toplumda olduğu gibi, hem siyasi ayrıcalık hem de günlük ayrıcalık peşinde koşuyorlar; feodal toplumda bir kimse mandarin(yüksek görevli) olduğu zaman, ailesinin tüm üyeleri asil olarak saygı görür, karısının ünvanı olur, bu ünvan miras yoluyla çocuklarına geçer akrabaları ve dostları da kayırılır.

Feodal görüşler ve geleneklerin güçlü etkisi kadrolarımız arasında bürokrasiyi doğuran temel nedendir.

2 — Bürokrasi aynı zamanda kadrolarımız arasında etkisini hissettiren küçük üreticilerin düşünce yapısının bir ürünüdür.

Lenin'in de belirttiği gibi bürokrasi "Küçük üreticinin tecrit ve mağdur durumu temelinde kurulan bir üstyapıdır ve ekonomik temeli küçük üreticinin parçalanmış ve dağınık durumu, yoksulluğu, cehalet, kültürsüzlük, yolların olmaması ve tarım ve sanayi arasında değişimin olmaması ve bunların arasında bağ ve karşılıklı faaliyetin bulunmamasıdır." (Toplu Eserler, Cilt32)

Ülkemizde küçük üretim okyanus gibi genişti. Uzun bir tarihi vardır. Bireysel ekonomi esas olarak sosyalist kollektif ekonomi yoluna sokulmuştur. Bununla birlikte fikir ve alışkanlıkların değişmesi, her zaman ekonomik temelin değişmesinin gerisinde kalmaktadır. Ayrıca ülkemizde tarımda üretici güçler hâlâ gelişmemiştir ve el emeği hâlâ tarım üretiminin temel şeklidir. Küçük üretimin bazı özellikleri mevcuttur ve küçük üretime özgü düşünme ve davranış biçimi hâlâ yaygındır.

Ülkemizde demokratik devrim köylük bölgelerden kentlere doğru gelişmiştir. Dolayısıyla kadrolarımızın çoğunluğu köylük bölgelerden gelmektedir ve kaçınılmaz olarak küçük üreticilerin düşünme ve çalışma tarzının bazı izlerini taşımaktadır ve bunlardan etkilenmektedir. Partimizde ve hükümet örgütlerimizde mevcut olan çeşitli bürokrasi türleri, küçük üreticilerin düşünme ve çalışma tarzının etkilerine yakından bağlıdır. Örneğin zaman ve verimlilik kavramına sahip olmayan bazı yoldaşlar, eski çalışma biçimlerine sarılıyorlar, rutin çalışmaya giriyorlar ve işleri sürüncemede bırakıyorlar. Bunlar küçük üreticilerin düşünme ve çalışma tarzının tezahürleridir. Özellikle önem verilmesi gereken bir nokta, bazı yoldaşlarımızda gözle görünür bir şekilde, küçük üreticilerde olduğu gibi devrim idealinin eksikliğidir. Dörtlü Çetenin devrilmesinden sonra bunlar derin bir soluk aldılar. Yaşlarının bilincine vararak, eriştikleri yaşama düzeyinden hoşnut oldular. Devrimci ruhları ve siyasi sorumluluk duyguları azalmaya başladı. Bazı yoldaşlar her gün karınlarını tıka basa doyuruyorlar ve hiç bir şey yapmıyorlar; işlerin olduğu gibi yürümesinden oldukça memnunlar ve görevli oldukları yerlerde vakit öldürüyorlar.

(DEVAM EDECEK)

İlginç giysiler içinde 2 kurultay delegesi.

Cumhuriyetçi Parti Kurultayında, başkan adaylığı kesinleşen Reagan'ın kazanma şansı büyük

Amerikan partilerinin kurultayları bir panayır havası taşıyor

- Kurultayda kabul edilen platform, Başkan adayının ve Partinin 4 yıllık siyasetini çiziyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'de Başkanlık seçimlerinden önce iki büyük partinin Başkan adayını saptamak için toplanan kurultaylar, Amerikan siyaset hayatının önemli bir olayı haline gelmeye başladı. Bunda uydular aracılığıyla kurultayları dakikası dakikasına izleyen televizyonların da payı var. Milyonlarca Amerikalı kurultayın yapıldığı salona toplanmış delegeleri nerdeyse bir sirk seyreder gibi izliyor. Garip giysili delegeler, bandolar, dans eden kızlar, renkli balonlar, gürültü, patırtı. Bu arada sırtlarında kameralar delegeler arasında dolaşan TV'ciler. Kürsüden siyasi konuşmalar da yapılmasa, insan kendini bir eğlence töreninde sanabilir. Oysa amaç ABD'yi belki de 4 yıl için yönetecek Başkan ve Başkan Yardımcısı ikilisinin seçilmesidir.

ANAYASADA YERİ YOK

SİYASİ parti kurultaylarının Amerikan Anayasasında yeri yok. 1974'te çıkarılan seçim yasasına kadar da kurultaylar herhangi bir yasaya tabi değildi. ABD Anayasasını hazırlayanlar siyasi partilerin ortaya çıkmasını, dolayısıyla da kurultay toplamasını öngörmemişlerdi.

Bu yüzden iki büyük partinin çekişmesi üzerine kurulu seçim sisteminde, Cumhuriyetçi ve Demokrat Partiler Başkan adaylarını kendi geliştirdikleri kurallarla seçerler. Bu yüzden adayı seçecek delege tayini sistemi ve delege sayısı her iki partide farklıdır. Fakat her iki partide de delegeler aşağı yukarı benzer bir yolla seçilir.

Mart ayında başlayan önseçimleri şart koşan eyaletlerde seçilen delegeler, kendilerini seçenlerin kararına uyar, kurultayda o yönde oy kullanır. Bazı eyaletlerde ise delegeler önseçimle değil, parti liderleri ve diğer partililerin oluşturduğugrup larca seçilir.

Fakat esas meseleler büyük bir gürültünün koptuğu kurultay salonunda değil, otel odalarında ve kulislerde ele alınır. Parti önderlerinin bir araya gelerek hazırladığı parti programı (platform) ilerdeki dört yılda izlenecek siyasetleri çizer. Bu yüzden program en geniş çoğunluğun görüşlerini yansıtması için oldukça esnek bir şekilde hazırlanır. Fakat yine de Başkanların seçildikten sonra bu programlara tam anlamıyla sadık kaldıkları pek söylenemez.

BAŞKAN ADAYININ ÖNEMİ

SIRA Başkan adayının seçimine gelince ortalık tam bir panayıra döner. Eyalet delegelerinin hangi adayı destekleyeceklerini açıklamalarından sonra her seferinde o aday lehine uzun bir tezahürat yapılır. Bazan bu çılgınlık yarım saat kadar bile sürebilir. Fakat artık Başkan adayları kurultaydan çok önce önseçimler sırasında belli olduğundan, bu tezahüratın pek yararı yoktur. Bugünkü Amerikan siyasi hayatında kurultayda esas beklenen, Başkan adayınınkinden çok Başkan yardımcısının kişiliğidir.

Seçimleri kazanmak amacıyla Başkan adayı seçilen kişi, daha geniş çevrelerin de desteğini kazanabilecek bir isim seçmeye özen gösterir. Ayrıca Başkan yardımcısının kişiliği, Başkanın ölmesi veya görevini bırakması halinde başa geçeceği için önemlidir.

Cumhuriyetçi Partinin sona eren kurultayında da bütün bunlar olmuş, 56 yaşındaki George Bush, bu hava içinde Reagan'ın yardımcılığına getirilmiştir. Özellikle Reagan'ın 70 yaşını aşmış olması, Cumhuriyetçileri daha genç bir yardımcı atamaya itmiştir.

Öte yandan, ABD'nin son dört yıl içinde belirgin bir şekilde düşüş içine girmesi de Cumhuriyetçi Parti Kurultayında yankı buldu. Delegeler eski günlerin özlemi içinde tekrar bir numara haline gelecek bir ABD'den söz ettiler. Bu arada Sovyetler'e karşı uzlaşmacı tutumundan dolayı Carter eleştirildi. Hatta Reagan bir ara, Sovyetlerin Carter'ı desteklediğini, bu desteği göstermek için önümüzdeki günlerde bazı göstermelik davranışlar içine gireceğini ileri sürdü.

Öte yandan Kongrede ABD'deki ekonomik buhran da yankılarını buldu. Ekonomik buhranın sorumluluğunu Demokrat Partili yönetimlerin sözde fazla devletçiliğine yıkan delegeler, ekonomideki mevcut sınırlamaların kaldırılmasını, vergilerin indirilmesini vb. savundular. Bu önlemlerin ise inişe geçmiş Amerikan emperyalizmini kurtaramayacağı şimdiden söylenebilir.

Cumhuriyetçilerin kurultayından sonra şimdi gözler Carter'ın adaylığını onaylayacak olan Demokrat Partiye çevrildi. Bu arada ABD'de yapılan kamuoyu anketleri Reagan'ın seçilme şansının oldukça yüksek olduğunu gösteriyor.

Detroit'te yapılan Cumhuriyetçi Parti Kurultayının yapıldığı salondan bir görünüş.

Samsun...

(Baştarafı 1. sayfada)

şit Sabır, Abdullah Soylu, Rahmi Tomakın Bombay ve Yaşar Yeten adlı komandoların ziyaret saati olan 14.00 ile 17.30 arası kaçtıkları, ancak akşam yapılan sayımdan sonra tespit edildi. Yetkililer gerekli operasyonlara başlanıldığını ifade ettiler.

TOPRAK VE TARIM MÜSTEŞARLIĞINDA BİR DAİRE BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

Ankara Toprak ve Tarım Müsteşarlığında Daire Başkanlığı yapan Ebumüslim Karaay dün sabah işine giderken pusuya düşürülerek öldürüldü. Sağ görüşlü olduğu bildirilen Karaay, Dikmen'deki evinin önünde arabasını çalıştırırken yanına gelen bir teröristin açtığı ateş sonucu yaralandı, hastaneye kaldırılırken öldü. Görgü tanıkları katilin 20-25 yaşlarında orta boylu, ince esmer bir genç olduğunu bildirdiler.

ADANA'DA BİR ERKEK CESEDİ BULUNDU

Dün sabah Adana'da bir ağacın altında henüz kimliği saptanamayan, 25 yaşlarında bir gencin cesedi bulundu. Yetkililer, gencin cesedinde darp izleri bulunduğunu bildirdiler.

ANKARA'DA MEYDANA GELEN OLAYLARDA İKİ KİŞİ AĞIR YARALANDI

Ankara'da dün iki ayrı semtte meydana gelen olaylarda iki kişi ağır yaralandı. Hamamönü semtinde evinin önünde silahlı saldırıya uğrayan Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi öğrencisi Kerim Düzgün ağır yaralanarak Hacettepe Hastanesine kaldırıldı. Kerim Düzgün'ün sol görüşlü olduğu bildirildi. Cebeci Camisi yakınlarında meydana gelen ikinci olayda ise, kimlikleri saptanan iki kişinin sağa sola ateş açması sonucu yoldan geçmekte olan Halime Yıldırım adlı bir kadın boynundan ağır yaralandı. Halime Yıldırım Ankara Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırıldı.

İÇEL TİP YÖNETİM KURULU ÜYESİNİN BULUNDUĞU KOMPARTIMANA ATEŞ AÇILDI BİR YOLCU YARALANDI

Türkiye İşçi Partisi İçel Yönetim Kurulu üyesi Erol Aşık'ın bulunduğu kompartımana dışardan açılan ateş sonucu, kompartımanda bulunan yolculardan Ali Güneri başından ağır yaralandı.

ERGANİ'DE BİR KASAP ÖLDÜRÜLDÜ

Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde önceki gece saat 20.30'da evine silahlı baskın düzenlenen bir kasap otomatik silahlarla taranarak öldürüldü. Kasap Vahap Polat'ı eşi ve çocuklarının gözleri önünde öldüren katiller daha sonra kaçtılar.

UŞAK'TA

Uşak'ın Banaz ilçesi ÜGD Başkanı ve MHP İlçe Yönetim Kurulu üyesi Kadir Güldani'nin oğlu Sabahattin Güldani gece bir benzin istasyonu civarında silahlı iki kişi tarafından öldürüldü. Uşak Valisi Kemal Esensoy olaydan sonra girişilen operasyonlarda şüpheli gördükleri üç kişinin yakalandığını, soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdi.

Türk-İş...

(Baştarafı 3. sayfada)

lemler alınması, ülkede can güvenliğinin mutlaka sağlanması istendi ve "Parlamento üyelerine kadar yönelen anarşik olaylar son bulmalıdır" denildi.

Genel Başkan İbrahim Denizcier tarafından yapılan açıklamada Köksaloğlu'nun öldürülmesi konusunda şöyle denildi:

"Türk Parlamentosu tarihinde ilk defa bir TBMM üyesi de anarşiye hedef olmuştur ve hayatını kaybetmiştir. Bu olay, acı olduğu kadar, ülkemizin geleceği bakımından oldukça düşündürücüdür. Böyle bir olaydan sonra bile, tüm siyasi partilerimizin anarşi ve terör karşısında ortak bir teşhise varmaya yanaşmamaları ve terör odaklarının üstüne birlikte gitmemeleri, ülkedeki rahatsızlığı artırıcı niteliktedir."

Denizcier, yasalar beklerken meclislerin fiilen tatile girmesini de eleştirerek, "Ülkenin susadığı refah ve güvenin sağlanabilmesi için hazırlanan ve önerilen tasarılarla teklifler TBMM raflarında bekletilirken, gücünü milletten alan yüce Parlamentomuz milletin sorunlarına rağmen tatile gitmemelidir" dedi. Denizcier Türk-İş olarak bu konuda birçok girişimde bulunduklarını da hatırlattı.

TOPLUSÖZLEŞMELER

Öte yandan Denizcier yedi aydır sürdürülen ancak henüz sonuçlandırılamayan kamu kesiminde çalışan 700 bin kadar işçiyi ilgilendiren toplusözleşme görüşmelerinin "İşçilerin sabrını taşma noktasına getirdiğini" belirterek, "Bu sözleşmeler bu ay içinde mutlaka sonuçlandırılmalıdır" şeklinde konuştu.

Bu arada görüşlerine başvurduğumuz Türk-İş Genel Sekreteri Şide bazı gazetelerde yer alan yüzde 165 zam konusunda anlaşıldığı yolundaki haberlerin asılsız olduğunu söyledi. Türk-İş adına bu görüşmelere katılan Şide iki yıl için verilecek zam konusunda henüz bir anlaşma sağlanamadığını belirtti.

BİRİKMİŞ KIDEM TAZMİNATLARI

Denizcier açıklamasında 8 milyar lira kadar tutan birikmiş işçi kıdem tazminatlarının sağlam bir ödeme planına bağlanmamış olmasının da işçi sorunlarına gereken önemin verilmediğini bu konuda önümüzdeki günlerde Başbakan Süleyman Demirel ile ikinci bir görüşme yapacakları öğrenildi...

Yapılan ilk görüşmede Demirel ile bu 8 milyarlık işçi alacağının bir yıllık bir ödeme planına bağlanması ilke olarak kabul edilmiş, ancak bunun ayrıntılarına ilişkin görüşmelerde bir ilerleme sağlanamamıştı.

TÜRK-İŞ DEMİREL'İN YENİ GENELGESİNİ İNCELİYOR

Başbakan Süleyman Demirel'in kamu kesiminde uygulanmakta olan toplu iş sözleşmelerinin başlangıçta hesaplanmış giderlerinin ek protokollar ya da sözleşmelerle artırılmamasını isteyen genelgesi Türk-İş tarafından inceleniyor. Türk-İş yetkilileri bu genelgeyi radyodan öğrendiklerini aslını bulup inceleyip görüş belirleyeceklerini söylediler.

Dikmen...

(Baştarafı 3. sayfada)

yor. Saldırı bittikten sonra da bizim mahalleyi basarak, evleri tahrip edilenleri, kadın erkek, yaşlı çocuk demeden kimi bulurlarsa alıp götürüyorlar."

Mahalleye en son ve yoğun saldırılar 11-13 ve 14 Temmuz günleri olmuş. 100-150 kişilik MHP'li güruhu Ali Kahraman, Veli Uslu, Ali Akçur, Osman Koç, İbrahim Gürlevik ve daha birçok yurttaşın evini tahrip etti. Veli Uslu, Ali Akçur ve Osman Koç'un evlerinde sağlam eşya kalmamış durumda. Evlerdeki televizyon ve buzdolabı gibi eşyalar balta ve balyozlarla tahrip edilmiş. Ali Kahraman'ın evine saldıran MHP'liler, hem evi tahrip etmişler, hem de karısı ve çocuklarını silahla kovalamışlar.

Evleri tahrip edilen yurttaşlar evlerine gidemiyorlar. Komşularının evlerinde barınmak zorunda kalıyorlar. Güvenlikleri olmadığı için geceleri uykusuz bekleyip, gündüzleri uyuyorlar.

NAMAZDAN SONRA SALDIRI

13 Temmuzdaki saldırı ise sabah namazından sonra başladı.

MHP'liler silahlarla ve taşlarla saldırıya geçerken, olay yerine gelen 484 plakalı polis arabası, saldırganları yakalayacağı yerde, saldırıya uğrayanlardan Ali Koç adlı bir yurttaşı yatağından kaldırıp apar topar götürdü.

Polisler bu arada kendilerini korumaya çalışan yurttaşlara da saldırdı. Veli Uslu polisten yediği bir dipçikle bayılırken, eşi Zeynep Uslu'nun kolu polisin attığı taşlarla kırıldı.

"POLİS SALDIRGANA YARDIMCI OLUYOR"

Saldırıların polisin gözüönünde olduğunu söyleyen mahalleliler, polisin saldırganlara hiç dokunmadığını, buna karşılık kendilerini alıp götürdüğünü söylüyor. "Polisler saldırı olduğundan müdahale etmiyorlar. Bazen onlarla birlik olup bize saldırıyorlar. Bu ne biçim güvenlik kuvveti. Eğer onlar bizi korumayacaklarsa, bıraksınlar biz kendimizi savunalım. Versinler ellerindeki silahları biz kendimizi koruyalım." diyorlar.

13 yaşındaki Sinan Özçay, polisin tutumunu şöyle anlatıyor:

"Polisler beni 14 Temmuz günü faşistlerin saldırısından sonra sorguya çekti. Önce nereli olduğumu sorarak hemşeri çıkmaya çalıştılar. Sonra benim taş attığımı, hatta silah çektiğimi ileri sürdüler. Ben silahı kabul etmedim. Bizim yoksul olduğumuzu, karnımızı ancak doyurduğumuzu söyledim. Bunun üzerine mahalleyi benim örgütlediğimi ileri sürerek, işkence yapmakla tehdit ettiler. Sonunda polislerden biri sayesinde bırakıldım."

Yaşlı bir vatandaş ise şöyle konuşuyor: "Polislere gelin çayımızı için, yemeğimizi yiyin, durumumuzu görün diyoruz. Durumu gözleseler kimin haklı, kimin haksız olduğu ortaya çıkacak. Ama polis saldırıyı seyrediyor, sonra da suçlu saldırıya uğrayan oluyor."

SALDIRGANLAR

Mahalle halkı suçsuz yurttaşları götüren arabaların Dikmen Karakoluna ait 484 ve 974, emniyete ait 811 ve 451 plakalı arabalar olduğunu söylüyor. Mahalleli, saldırıların elebaşısının MHP yanlısı polis memuru Cahit Mutlu olduğunu belirtiyor ve saldırıya katılanlardan adları belirlenenleri şöyle sıralıyor: Bakkal İbrahim Büyük, bakkal Osman Alkan, oğlu Ramazan alkan, Genelkurmayda aşçı olarak çalışan Ömer Konya (bunun silah temin ettiği söyleniyor), Hasan ve Ömer Koç, kışkırtıcı konuşmalar yapan cami hocası Ömer, Yusuf Özdemir (şu anda hapiste), kardeşi Cihangir Özdemir, Ahmet Yürekli ve oğlu Abdullah yürekli.

Cami hocası Ömer, çocuklara ders veriyorum diye, Kuran kursu öğrencilerine "kızıllar, kızıllar" diye bağırtıyor.

KOMANDOLAR SİGARA İÇEN GÖREVLİ POLİSİN ÜZERİNE SALDIRDILAR

Erzincan Tekel Başmüdürlüğünde görevli polis memuru Abdurrahman Salman, oruç tutmadığı ve sigara içtiği gerekçesiyle müdürlükte çalışan MHP'li komandoların saldırısına uğradı. "Çık dışarı ulan komünist polis" diyen MHP'li saldırganlar, polisin üzerine yürüdüler. Elindeki otomatik silahını çeken polis Abdurrahman Salman, Tekel binasında MHP'li saldırganların çemberi içinde yarım saat kadar mahsur kaldı. Daha sonra, olayın emniyete intikal etmesi üzerine, görevli polis memuru mahsur kalmaktan kurtuldu. saldırganların AP hükümeti döneminde Tekel'e yerleştirilen MHP'li komandolar olduğu bildirildi. Olaydan sonra saldırganlar hakkında herhangi bir adli soruşturmanın açılmaması, emniyette görevli polisler arasında büyük tepkiyle karşılandı.

TEHDİT TELEFONLARI İÇİN KARAMAN MHP İLÇE BAŞKANININ TELEFONU KULLANILIYOR

MHP Karaman'da halkı tehdit ve zorbalıkla boyun eğdirmeye, son günlerde tehdit aracı olarak telefonu da kullanarak halk içinde tedirginlik yaratmaya çalışıyorlar.

3 Temmuz günü tehdit telefonu alan ilçe avukatlarından İsmet Özkaya, telefonu kapatmadan savcılığa müracaat etti. Yapılan tespitler sonucu telefonun Lassa bayiliği yapan, halen MHP İlçe Başkanı olan Mustafa Diler'e ait olduğu anlaşıldı. PTT'de yapılan incelemeler sonucu çıkan telefonu o anda kimin kullandığı henüz belli olmamasına rağmen, telefonun sahibi Mustafa Diler hakkında Cumhuriyet Savcılığı soruşturmaya başladı. Bu olayı öğrendikten sonra kamuoyuna duyuran Karaman'ın Sesi gazetesinin eski sahibinin evi ise taşlanarak kurşunlandı. Evi taşlayan 3 kişinin kimliği tespit edilemedi. MHP'liler şimdide saldırılarında Ramazanı bahane ediyorlar. Ramazan başlayalı 3 kahve ve bir lokanta bombalandı. Atılan bombalar yılbaşında TİKP binasına atılan bombayla aynı. Bomba hazırlamakta kullanılan malzemeler daha önce ÜGD binasında bulunmasına rağmen, yakalananlar tutuklanmamıştı. Lokantacıların ve kahvecilerin tehdit edilmesi halk içerisinde huzursuzluk yaratıyor.

GİRESUN'DA MHP BARİKATI

Giresun'un Bulancak kazasına bağlı Küçükada köyünde 22 Temmuz günü yapılacak olan "Fındıkta Sömürüye Son" adlı miting için propaganda yapan tertip komitesi MHP'lilerin saldırısına uğradı. Yollarda barikat kurup silahlı sopalı, taşla saldıran kadınların önsafta yerleştirilmesi dikkati çekti. Kardeşleri aynı köyün merkez ilkokulunu bombalamaktan cezaevinde yatan MHP'li Ali Kayık evinden ateş ederken karısının barikatın önünde silah kullandığı görüldü.

MHP'li Ali Kayık'ın karısı Fatma Kayık'ın isabet ettirdikten sonra "Ömer Yavuz'u ben vurdum" diye haykırdığı duyuldu. Çevre tarafından büyük tepkiyle karşılanan kadınların öne sürüldüğü saldırıda Ömer Yavuz silahla kolundan, Halil Duman ve Ömer Aytaş da çeşitli yerlerinden yaralandılar. MHP'lilerin köyün Kayseri Mahallesinde üslendikleri ve bu mahalleden geçen herkesin yolunu kesip dövdükleri biliniyor.

KENDİLERİNE HARAÇ VERMEYEN BİR TERZİNİN DÜKKANINI YAKTI

Safranbolu'da hakimiyet kuran MHP'liler her ay esnaftan haraç topluyor.

İbrahim Özenir adlı bir terzi, artık MHP'li komandolara haraç vermeyeceğini söyleyince dükkanından oldu.

MHP'liler, İbrahim Özenir'in dükkanında haraç alamayacaklarını öğrenince dükkanı tahrip etmeye, kumaşları yırtmaya başladılar ve terzi ile dükkanda bulunan kardeşinin üzerine saldırdılar. Bunun üzerine çıkan çatışmada saldırgan komandolardan biri silahla yaralandı.

Terzi İbrahim Özenir daha önce komandoların haraç istediği konusunda Kaymakamlığa şikayette bulunmasına rağmen her hangi bir tedbir alınmadığını belirtiyor.

Salı gecesi de İbrahim Özenir'in dükkanı MHP'li komandolarca yakıldı. Safranbolu'yu zorbalıkla denetimleri altına alan MHP'liler aynı günlerde CHP ilçe binası ile CHP İl Genel Meclisi üyesi Mehmet Diri'nin işyerinin camlarını kırmışlardı.

MHP'lilerin saldırılarından dolayı CHP ilçe binası da açılamıyor.

TRABZON'DAKİ SALDIRILAR

Trabzon'da Ramazan'la birlikte artan MHP'lilerin saldırısı sürüyor.

Önceki gün saat 19.15 sularında Refak Oteli ve Kıraathanesi silahlı ve demir çubuklu 4 kişinin saldırısına uğradı. Doğulu vatandaşların gittikleri kıraathanede bulunan Ahmet Polat, Hüseyin Osmanoğlu, Ömer Ergenç, Mithat Şahin yaralandılar.

ABD Başkanlık seçimlerinde Cumhuriyetçi liste belli oldu

Busch, Reagan'ın yardımcısı olacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'de Cumhuriyetçi Parti Kurultayında büyük bir çoğunlukla Başkan Adayı seçilen Ronald Reagan, Başkan Yardımcılığı adaylığı için George Bush'u önerdi. Teksas Senatörü olan Bush, geçmişte CIA (Merkezi İstihbarat Örgütü) Başkanlığı, Birleşmiş Milletler ABD Daimi Temsilciliği ve Pekin Büyükelçiliği yapmıştı.

Bush'un Başkan Yardımcılığının ilanından önce delegeler eski Başkanlardan Gerald Ford'un önerilmesini bekliyorlardı. Ancak gece yarısına kadar süren pazarlıklara rağmen bir anlaşma sağlanamadı. Geleneklerin dışında beklenmedik bir zamanda kürsüye çıkan Reagan, Ford'un kampanyaya herhangi bir görev için aday olarak değil, sadece eski bir Başkan olarak katılmasının daha fazla değer taşıyacağına inandığını belirtti. Ford'un, Reagan ile görüşmelerinde, bir Başkan Yardımcısının normal olarak sahip olduğu görevlerden daha fazla sorumluluklar istediği, Reagan'ın ise bunu kabul etmediği bildiriliyor.

MUSKİE

Öte yandan, ABD Dışişleri Bakanı Muskie, Cumhuriyetçi Parti Kurultayında Amerikan'ın askeri üstünlük sağlaması yolunda yapılan çağrıların Sovyetler Birliği ile silahlanma yarışını hızlandıracağını söyledi. Muskie, Kurultayda dile getirilen görüşlerin, gerek Demokratların gerek Cumhuriyetçilerin oluşturduğu son 4 yönetimin siyasetlerine ters düştüğünü sözlerine ekledi.

ANDERSON

Bu arada, bazı Ortadoğu ve Avrupa ülkelerine yaptığı geziden ülkesine dönen bağımsız Başkan adayı Anderson, gittiği yerlerde, ABD'nin dış siyasetine karşı gösterilen güvensizlikten üzüntü duyduğunu belirtti.

İşte...

(Baştarafı 1. sayfada)

Feriköy yörelerinde yoğunlaştı. Mecidiyeköy bölgesine ise hiç dokunulmadı. Ortasından geçen caddenin sağ ve "sol" egemenlik alanları olarak ikiye bölündüğü İzzetpaşa Mahallesinde MHP'nin etkili olduğu yerin aranmaması da önemli bir nokta. Bazı maceracı sol grupların, iki yerde korsan gösteri yapmaları Mecidiyeköy'de operasyon yapılmaması için fırsat yarattı.

MHP'li komandolar, Mecidiyeköy'le ilgili yayınımızdan sonra yüksek fiyatla Hergün gazetesi satışına ara verdiler. Ancak haraç toplama işi devam ediyor. Din sömürücülüğü yapan MHP'liler işyerlerine üzerinde ÜGD yazılı Ramazan imsakiyesi bırakıp, para istiyorlar. Kahvehanelerde ve yolda sigara içenleri dövüyor ve hakaret ediyorlar. Bazılarının sigaralarını ağızlarından alarak üzerlerinde söndürüyorlar. Komandoların zorla kahvehane kapatmalarına rağmen bazı birahanelere dokunmamaları da dikkati çekiyor. Öte yandan, geçtiğimiz günlerde Mecidiyeköy-Topkapı minibüs sahiplerini tehdit eden MHP'liler, zorla herkesten biner lira istediler. Minibüs sahipleri, bu istek karşısında MHP Şişli İlçesine müracaat ederek, bin liranın her ay verilip verilmeyeceğini sordular. MHP yetkilileri, bu paranın partinin acil bir ihtiyacını karşılamak için gerekli olduğunu söylediler.

K.Maraş...

(Baştarafı 1. sayfada)

ri dinlendi. Tarafların soruşturmanın genişletilmesine ilişkin talepleri alındıktan sonra olay yerinde keşifler yapıldı. Daha sonra sanıkların gösterdikleri savunma şahitleri dinlendi. Dosyada mevcut yazılı delillerin dinlenmesinden sonra da müdahil vekili avukatlar ve askeri savcılar esas hakkındaki iddialarını ortaya koydular.

Köksaloğlu'nun...

(Baştarafı 1. sayfada)

bilgiye göre AP'nin tüm İstanbul parlamenterleri törene katılacaklar. Bu arada MSP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Aksay başkanlığındaki bir heyet de törene katılmak üzere İstanbul'a geldi.

ECEVİT GELİYOR

Cenaze törenine katılacak büyük bir CHP parlamenter grubunun bir kısmı önceki gün ve dünden itibaren gelmeye başladı. Ecevit de bu sabah İstanbul'a geliyor. Cenazeye Millet Meclisi Başkanı Karakaş'ın, Cumhuriyet Senatosu Başkanının, parti ve devlet yetkililerinin tümünün katılması bekleniyor.

MEM-DER KÖKSALOĞLU'NUN ÖLDÜRÜLMESİNİ KINADI

Memurlar Derneği, dün bir açıklama yaparak CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun öldürülmesini kınadı.

Makine Kimya Enstitüsünde de çalışanlar Köksaloğlu'nun öldürülmesini protesto için yemek boykotu yapıldı.

İzmir Tekel işletmesinde çalışan kadın işçiler, geç saatlere alınan mesai çıkışının en çok endilerini etkilediğini söylüyorlar.

İzmir Sulumezar Tütün Işletmesi işçileri:

"Normal çalışma saatlerine ne zaman döneceğiz?",

İZMİR (ÖZEL)

ELEKTRİK kısıntısı nedeniyle 10.30-20.00 arasına alınan çalışma saatleri, özellikle Ramazan ayının gelmesi nedeniyle, İzmir Sulumezar Tütün işletmesi işçilerinin hayatını etkiler bir hal aldı. İş çıkışında ev işleri ile uğraşmak zorunda olan kadın işçilerin, ulaşımlarında zorluklara yol açması nedeniyle, bugün uygulanan çalışma saatleri büyük tepkilere yol açıyor. Çeşitli kenar semtlerde oturan işçiler, saat 20.00'den sonra evlerine gidebilmelerinin çok zor olduğundan yakınıyorlar.

Mayıs ayında çalışma saatlerinin normale alınması için bir direniş yapan 1300 Tekel işçisinin bu talebi, işveren tarafından kabul edilmemişti. Görüştüğümüz, Tek Gıda-İş Baştemsilcisi, önümüzdeki günlerde Genel Müdürle yeniden görüşeceklerini belirtti. İşçiler ise, normal saatler arasında çalışmanın randımanı düşürmeyeceğini, elektrik kesintisinin olduğu saatlerde üretimin durmayacağını, bu arada makinalar dışındaki çalışmanın sürebileceğini söylüyorlar. Ayrıca işverenle karşılıklı olarak birer saatlik fedakarlık yapmayı kabul edebileceklerini ve saat onsekizde paydos edebileceklerini belirtiyorlar.

Işciler ayrıca mart ayında yapılan sözleşmeden doğan farkların hâlâ ödenmemiş olmasına dikkat çekiyorlar.

Fatsa'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

kısmına da işkence yapıldığı bildiriliyordu.

Bu arada operasyondan bu yana süresi giderek kısaltılan sokağa çıkma yasağı dün gece 21 ile sabah 11.00 arasında indirildi. Yetkililer daha önce sokağa çıkma yasağını sadece gece ile sınırlayacaklarını söylemişlerdi. Ancak daha sonra Ordu'dan gelen talimat üzerine kademeli indirim yoluna gidilmesi kararlaştırılmıştı. Öte yandan Ordu'nun Gölköy ilçesinde sokağa çıkma yasağı kondu.

Afganistan...

(Baştarafı 3. sayfada)

temaslarını sürdüren Pakistan Dışişleri Bakanı Aga Şahi İslam Konferansında kurulan komitenin çalışmalarını da sürdürüyor. Aga Şahi, "Afganistan bunalımına çözüm bulmak için Kabil yöneticileri ile de görüşmek gerektiğini" ileri sürdü. Aga Şahi bu görüşmenin Kabil'deki Babrak Karmel yönetimini Afganistan'ın resmi ve meşru hükümeti olarak tanımak anlamına gelmeyeceğini sözlerine ekledi.

Bu arada haber ajansları, Afganistan'daki işgalci Sovyet birliklerinin Kunar Vadisinde yeni bir saldırıya geçtiklerini bildirdi.

Murat Bayrak, Sancaktül işçilerine yüksek kıdem tazminatı ödememek için çıkış veriyor

İŞÇİ SERVİSİ

SANCAKTÜL Fabrikası işvereni Murat Bayrak'ın işçilere yüksek kıdem tazminatı ödememek amacıyla tensikata başladığı bildiriliyor. 2.5 yıllık grevden sonra Teksif ile işveren arasında imzalanan toplusözleşmeye göre işçiler 19.7.1980 tarihinde ikinci zamlarını alacaklar ve ücretlerinden 150 TL.lık bir artış olacaktı. Böylece ücret ortalaması 6.600'den 11.100 TL'ye yükselecek ve işçiler işten çıkarıldığı taktirde, tazminatları bu para üzerinden ödenecekti.

Bir Teksif yetkilisi, Murat Bayrak'ın işçilere fazla kıdem tazminatı ödememek için böyle bir yola gittiğini belirtti ve şöyle dedi: "Bu çağdışı kafalı adam, işçilere daha fazla tazminat vermemek için çıkış veriyor. Bölge Çalışma'dan müfettişler gelmiş, ama onların tuttuğu rapor gerçeği yansıtmıyor. Aslında fabrika temizlik aşamasından sonra tekrar açılacak.

Murat Bayrak, işçilerin tazminatlarını eski ücret üzerinden ödeyip sonra yeniden 150 TL zamla tazminat sıfır olarak işe alabileceğini söylüyor. Biz de sendika olarak zor durumda kalıyoruz. İşçileri mağdur duruma düşürmemenin uğraşı içindeyiz."

Teksif Sendikası ile işveren arasında bu konudaki görüşmelerin sürdüğü belirtiliyor.

TEK'te...

(Baştarafı 3. sayfada)

SARAÇ: "AP İL TEŞKİLATLARININ TOPLANTILARINA KATILMAYAN BAZI KARAYOLU BÖLGE MÜDÜRLERİ GÖREVİNDEN ALINIYOR"

Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç, karayolları işvereninin bazı bölgelerde eski işçiler dururken işçilikle ilgisi olmayan birtakım kişileri işe yerleştirdiğini bildirdi. Toplu iş sözleşmelerinin hükümlerine rağmen baştemsilciliklerin bölgelerarası transfere tabi tutulduğunu söyleyen Saraç, AP İl Teşkilatının toplantılarına katılmayan bazı Karayolları Bölge Müdürlerinin de görevden alındığını belirtti.

Saraç, "İşveren sabrımız taşmadan bu tür uygulamalara son vermelidir" dedi.

KEÇİBORLU LİSESİNDEN 8 ÖĞRETMEN ÇEVRE İLLERE SÜRÜLDÜ

Keçiborlu Lisesinde görevli 8 öğretmen, 1 Nisan günü lisede çıkan olaylara karıştıkları iddiasıyla çevre illere sürüldü.

Öğretmenlerden Hasan Kişioğlu, Refika Arkın, Ali Dönmez ve Osman Yayla tahrikleri önleyemedikleri, Müzeyyen Kahveci, Mükrime Yayla ve Nesrin Bayrı olay çıkartmak için öğrencileri teşvik ettikleri iddiasıyla sürüldüler.

Öğretmen Mehmet Nuri Karabaş'ın sürülme gerekçesi ise şöyle:

"...Aydınlık gazetesinin 8.4.1980 tarihli sayısında çalıştığı lise hakkında muhabir olarak yazı yazdığı, bu yazısıyla siyasal düşüncesini yansıttığı, görevini yerine getirmesinde sol düşüncesini yansıttığı..."

Milli Eğitim müdürü Balcı'nın önerisi ve Isparta Valisi Erdinç Büyükakalın'ın oluruyla sürülen sekiz öğretmenin çoğunun Danıştay'a başvurduğu öğrenildi.

Suriye'nin kuzeyinde Bahriyeliler ayaklandı

BEYRUT (ÖZEL)

LÜBNAN başkenti Beyrut'taki yabancı gözlemciler Suriye'deki iç karışıklıkların yeniden alevlendiğini bildirdi. Bu arada Suriye konusunda sıhhatli haberler veren Falanjist Partinin radyo istasyonu, Suriye'nin Kuzey bölgesindeki bir deniz üssünde büyük bir ayaklanmanın patladığını belirtti. Radyonun haberine göre Suriye ordusu bu ayaklanmayı kanlı bir şekilde bastırdı. Aralarında yüksek rütbeli subaylar da bulunmak üzere çok sayıda askeri görevlinin tutuklandığı öğrenildi.

Öte yandan "Müslüman Kardeşler" Örgütünün güçlü bir teşkilata sahip olduğu Halep kentinde, geçtiğimiz hafta içinde ordu birlikleri ile "Müslüman Kardeşler" taraftarları arasında şiddetli sokak çatışmalarının olduğu bildirildi. Çatışmalarda her iki taraftan da çok sayıda ölü ve yaralıların olduğu gelen haberler arasında yer alıyor.

Ankara Türk Dil Kurumunda grev sona erdi

ANKARA (AA)

TÜRK Dil Kurumunda 81 gündür süren grev sona erdi. İmzalanan sözleşme ile çalışanların ücretlerine yüzde 100 civarında zam yapıldığı bildiriliyor.

TDK çalışanları adına toplu sözleşme görüşmelerini yürüten Bank-Sen temsilcileri ile TDK Genel Yazmanlığı arasında imzalanan sözleşme ile şu haklar getiriliyor:

Birinci yıl 7 bin, ikinci yıl 6 bin lira ücret artışı, yılda 5 maaş ikramiye, 25 bin lira yakacak parası, ve 10 bin lira tutarında sosyal haklar.

ODTÜ'de doçentliğe yükselen 53 öğretim üyesi törenle belgelerini alıyor

ANKARA (ÖZEL)

ORTA Doğu Teknik Üniversitesinde, 1979-80 döneminde doçentliğe yükselen veya daha önce doçent olup henüz belgelerini almamış olan 53 öğretim üyesi törenle belgelerini alacaklar. Tören 16.30'da Mimarlık Fakültesi anfisinde yapılacak.

Bu kafaya bu vali!

(Baştarafı 1. sayfada)

Bunun üzerine olan biteni "açıklamak" sırası Ordu Valisine geldi. Valinin açıklaması şöyle: "Yüzleri maskeli kişilerin daha önce haklarında gıyabi tutuklama kararı olan ve aranan kişiler olduğu anlaşılmış ve bu kişiler tutuklanmıştır." Eh, pes doğrusu! Bunları araması gereken de, operasyona götüren de siz değil misiniz? Tanımadığınız herkesi yanınıza alıp böyle operasyona götürmek adetiniz midir? Hadi ilk anda gaflete düştünüz tanıyamadınız, peki bunların kim olduklarını daha ilk günden açıklayan gazeteler sizin oralara ulaşmadı mı? Bunlar bir yana, herşey ortaya çıktıktan sonra, Ordu Emniyet Müdürünün bu adamlara hâlâ arka çıkmaya çalışmasını nasıl açıklayacaksınız?

Olmadı, Vali Akkaya, Sayın Bakanı yine kurtaramadınız. Mızrağın yarısı dışarda kaldı.

Asıl sözümüz ise Demirel hükümetine.sizde bu kafa ve bu valiler oldukça daha çok kılıf ararsınız.

İslahiye Belediyesi işçileri

İslahiye Belediyesinde sözleşme imzalandı

MEHMET ÖZDEMİR (İSLAHİYE)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası 1 nolu Şubesi İshaliye Belediyesi işyerinde toplusözleşme imzalandı. Sözleşmeden 135 işçi yararlanıyor.

Mart ayından bu yana geçerli olacak sözleşme ile işçilerin yevmiyesine 150, aylık ücretlere de 4500 lira brüt fark ödenecek.

İşyeri temsilcisi Mustafa Beydilli gazetemize şu açıklamada bulundu:

"Hayat pahalılığı hızla yükselirken, alım gücümüz düşüyor.

"Ücretlerimizin düşük olması bizi açlığa mahkum ediyordu."

İslahiye Belediye Başkanı Sebahattin Demirel işçi ücretlerini maddi imkansızlıklar yüzünden ödeyemediklerini belirterek, "Yokluklar bizi işçi hakkını vermiyor gibi gösteriyor" dedi.

Buğday üreticileri paralarını alamıyorlar

KARAMAN (ÖZEL)

BUĞDAY ambarı olarak bilinen Konya'da hasat mevsimi başladı. Ürünlerini tarladan kaldıran çiftçiler, Toprak Mahsulleri Ofisine götürmelerine rağmen, henüz paralarını alamadılar.

Oysa hükümet hasat mevsimi başlamadan önce televizyondan Toprak Mahsulleri Ofisi için Konya bölgesine 1 milyar 2 milyon lira ödenek verildiğini açıklamıştı. Bundan yararlanan tüccarlar peşin parayla, 9 lira taban fiyatı olan arpayı 7 liradan alıyor. Hükümet paraları ödemeyerek, üreticileri ortada bırakıyor aracı ve tefecilerin kucağına itiyor.

Mem-Der, TRT çalışanlarına yan ödeme artışı verilmemesini kınadı

ANKARA (ÖZEL)

MEMURLAR Derneği (Mem-Der) zaten gülünç derecedeki yan ödeme artışının TRT'de çalışanlara hiç yansıtılmamasını eleştirdi.

Mem-Der'in açıklamasında şöyle deniliyor: "Bu konuda hiç bir girişimde bulunmayan TRT yönetimi çalışanların hakettiği mesai ücretlerini dahi eksik tahakkuk ettirmeye, çeşitli kısıtlamalar getirmeye ve zamanında ödememeye başladı. Yönetenler, ya TRT çalışanlarını memur saymıyor, ya da burada çalışanların çoğu demokrat ve yurtsever olduğu için yaşamasa da olur diye düşünüyorlar."

1977'den bu yana meydana gelen fiyat artışlarının hesap edilemez hale geldiğini, oysa aynı süre içerisinde TRT çalışanlarının tazminatlarının artırılmadığını belirten Mem-Der, tazminatlarda yüzde 60 tavanın kaldırılarak, yüzde 100 tazminat ödenmesini ve yan ödeme verilmesini talep ediyor.

Mem-Der, TBMM Başkanlığına, TRT Yönetim Kuruluna ve TRT Genel Müdürlüğüne başvurarak bu konuda sonuna kadar mücadele edileceğini de belirtti.

TİYATRO

Tahir Özçelik

Festivalin Tiyatrosuzluğundan Ankara Halk Tiyatrosuna

Bu yılki İstanbul Festivali tiyatroseverleri düş kırıklığına uğrattı. Bunun bir kaç nedeni var: Önceki yıllarda olduğu gibi bu kez yabancı topluluklar yoktu. (İyi-kötü yine de Batı'dan bir şeyler getiriyorlardı bize. Sahi niye Doğu'dan, Uzak Doğu'dan değil de Batı'dan?); festival programında yer alan oyunların sayıca çok az olmasının yanında, özel topluluklara da -yine- olanak tanınmadı. (İki özel bankanın çocuk oyunuyla Karagöz kukla gösterisini saymıyorum, doğal); izlediğimiz 4 oyundan yalnızca biri, "Kanlı Nigar" müzikali oynandığı Rumelihisarı düzlüğünde zedelenmedi. Gerek aynı düzlükte sergilenen "Hürrem Sultan"la, "Strindberg Oyunu" gerekse Aya İrini kilisesinin kubbesi altında sunulan "Montserrat-Özgürlüğün Bedeli" bizce tutarsız bir karara kurban gitmişlerdir. İstanbul Festivalini düzenleyenlerin arasında tiyatrodan anlayanların bulunduğu ve bu tür yapıtlar için kapalı salon uygulamasının çok daha iyi sonuç verdiğini bildikleri de düşünülürse, bunun dışına çıkmanın ille de Rumelihisarı'nda, Aya İrini'de oyun seyrettirmenin yanlış bir tutum olduğu açıkça görülür.

Bu yüzden festivalde yer alan oyunların eleştirisini yapmayı doğru bulmuyoruz. Ekimden sonra kapalı salonda oynanmaya başladıkları zamana dek bekleyelim şimdilik.

Ne var ki bu arada bir konuya parmak basmadan geçemeyeceğiz. Aylar önce Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Hayati Asılyazıcı dostumuz özel konuşmalarımızda olsun, bir gazetede çıkan yazısında olsun, ünlü İngiliz yönetmeni Gareth Morgan'ı İstanbul'a getirtip ona bir Shakespeare oyunu sahneye koydurma tasarısını açıklamıştı.

Gerçi uluslararası değerde bir tiyatro adamını Türkiye'ye getirtmek, onun buradaki giderleri için Belediye Encümeninden para koparmak, üstelik çalışmalarının karşılığı olan ücreti de ona döviz olarak ödeyebilmek hiç de kolay çözümlenebilecek bir sorun değil ama yine de Asılyazıcı'nın festival düzenleme kuruluyla anlaşıp uzlaşma olanaklarını zorlayarak bu güzel ve önemli tasarısını gerçekleştirmesini dilerdik.

İstanbul Kültür ve Sanat Vakfını yönetenler bir Kent Oyuncularını, bir Dostlar'ı bir Ordu Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu'nu, bir Ortaoyuncular topluluğunu bize çok gördüler ama, bereket versin Mem-Der festival sona erip koca kent iyice yaz uyuşukluğuna gömülmeden, Ankara Halk Tiyatrosu'nu İstanbul'a getirtip "Müfettişler Müfettişi"yle bir Orhan Kemal şöleni çekti bize. Bu sevindirici girişiminden ötürü Mem-Der yöneticilerini kutlamalıyız.

Orhan Kemal'in romanından Erkan Yücel'in oyunlaştırdığı ve yönettiği "Müfettişler Müfettişi" üstüne gerek gazetemizde, gerekse öbür gazete ve dergilerde epeyce eleştiri çıktığını anımsıyoruz. Hepsinin de ortak yargısı, oyuna çok başarılı bir yorum getirilmiş olduğu Sanırız ki tüm eleştirilerin genelde böyle tek

"Müfettişler Müfettişi"nden bir sahne

yargıda birleştiği ender görülen bir durumdur.

Buraya nereden geliniyor?

Uyarlayıcı olarak Erkan Yücel, hiç kuşkusuz Orhan Kemal'in romanını yazarla işbirliği yapmışcasına, dramatik dile aktarmıştır. Üstelik bir zamanlar sinema oyunculuğu yapmış olmanın etkisiyle film senaryosu yazar gibi sahnede uygulama bozuklukları yaratacak bir yanlışa düşmemiştir.

Yönetmen olaraksa, görüyoruz ki başta DAST, sonra da bir ara Halk Tiyatrosu adıyla seyirci karşısına çıktıklarından bu yana köprülerin altından çok sular akmış ve bugünün Ankara Halk Tiyatrosu salt "tiyatro yapma"nın çizgisine, bilincine ulaşmıştır. Erkan Yücel'in asıl başarısı, bize kalırsa epik olma özentisine kaçmadan ve elindeki genç kadroya Orhan Kemal'in kişilerini yapaylaştırtmadan yapıta açık, ölçülü bir yorum kazandırabilmiş olması. Ayrıca oyuncuları da kendi aralarında olağanüstü bir uyum içinde görüyoruz.

Hasan Yıldırım-Ertan Bilgi'nin son derece rahat, dinamik dekor düzenlemesiyle sahneye getirilen "Müfettişler Müfettişi"nde Orhan Kemal'in tipleri doğal eksenlerinden saptırılmadan canlandırılıyor. Belli başlı rolleri paylaşan Erkal Yücel(Kel Mıstık), Fuat Çiyiltepe(Müfettiş), Bülent Yıldıran(Otelci), Sema Töleğen'in (kapatma) yanı sıra Hasan Yıldırım'ın, Sinan Bengier'in, Orhan Apaydın'ın Günay Akın'ın Mualla Cengiz'in de göze batmayan ama gözden kaçmayan rolleriyle yapıtı pekiştirdiklerine tanık oluyoruz.

Ankara Halk Tiyatrosu topu topu 2 gün kaldı. İstanbul'da iyi anılar bıraktı belleklerimizde. İlerde daha uzun süreli olarak dağarındaki öbür oyunlarını da sergilemesini dileriz.

Daha mücadeleci bir sayfa. ...

Son zamanlarda okurlarımızdan Sanat-Edebiyat sayfamız üzerine aldığımız değerlendirmelerden söz etmek istiyoruz. Bu, aynı zamanda sayfamızın önümüzdeki dönemdeki yönelimini de belirleyecek.

Okurlarımız, yılbaşından bu yana edebiyat ve sanat dünyamızın birbirinden değişik türlerde yazan kalemlerinin yazılarıyla sayfanın bir canlılık kazandığını vurguluyorlar genellikle. Bu gelişmenin sayfada bir düşünce zenginliği yarattığı, okurları belli tartışma noktalarına yönelttiği bir gerçek. Sayfamızın altı aydır olumlu bir atılım yaptığı ve içeriğinin zenginleştiği üzerinde birleşilen bir saptama.

Ancak devrimci bir gazetenin Sanat-Edebiyat sayfasından okurların beklediği başka şeyler de var. Bugün ülkemizde sanat alanında boy atan, dünyaya bakış açısı idealist olan çeşitli akım ve tutumlarla mücadele, emperyalistlerin ve revizyonistlerin Türkiye'de yaymayı sürdürdükleri gerici ideolojik ve siyasal içerikli sanat ürünleri.. Faşistlerin kültür kurumları üzerindeki etkileri, etkinlikleri, kendi yazarlarını devlet kurumlarını kullanarak etkili kılma çabaları, bu yazarların ideolojileri..

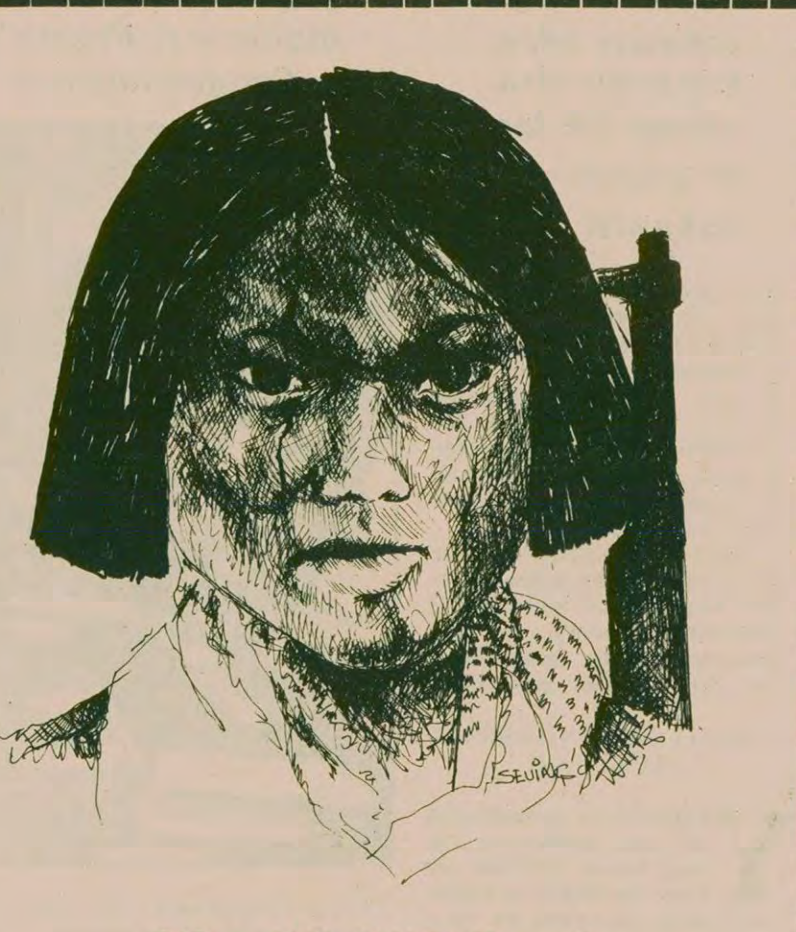
Daha da önemlisi okurlar devrimci sanatın niteliği, üzerine örnekler ve belirli perspektifler edinmek istiyorlar. İşte bu noktada "devrimci sanat" adına idealizme batmış örnekler hemen karşımıza çıkıyor. Dünya çapında kaynağını Sovyet ideolog ve yazarlarından alan ve her ülkede Sovyet yanlısı revizyonist edebiyatçı ve sanatçılar tarafından savunulan bu tür burjuva eserleriyle mücadele günümüzde çok büy ük önem taşıyor . Çünkü hayatın içindeki devrimci siya setlerle, revizyo nist siyasetler sanat eserlerine de bir çe şit burjuva ideo lojisi olarak yansıyor. "Devrimci" etiket i altında okurı ı, izleyiciyi yanlış, sakat bakış açılarına, duygulanımla ra sürükleyen bu eserlerle mücadeleye h er zamankine len çok önem vermemiz gerekiyor.

Kısaca sayfamızın mücadele yönünü güç lendirmek için tüm okur ve yazarlarımıza burada açık bir çağrı yapıyoruz. Sayfamızda kültür ya şamımızda ağırlığını gördüğümüz bu olumsuz çizgilerle mücadeley i geliştirdikçe, devrimci sanatın ufku açılacak ve yöneli mler daha net olarak ortaya çıkacaktır sanıyo ruz.

DUYURU

Bugün 18.00'de Tünel Kültür-Sanat Evinde Aydınlık Sanat Say fası üz erine bir tartış ma toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıya tüm yazarlarımız ve okurla rımız çağrılıdır.

Adres: İstiklal Cad. 483/5. Isveç Konsolosluğu yanı.

Sis düdükleri

Kerem Çalışkan

Limanda koygun sular
Mazota bulanmış bir gül demeti
Oltasını toplayıp gitmiş balıkçılar
Dubalarda midyelerin sessiz sohbeti

Ölümün körebe oynadığı saatler
Acılar dingin bir nehre akarken
Yatışırken sevdaların nabzı yavaşça
Sarsılan beşiklere eğilirken analar
Betonun kuytusunda uyuyan rüzgar
Susarken gurbetin çileli türküleri
Çalar kesik kesik sis düdükleri...

Düşer alacası uzak dağların
Mor dikenler uyanır sarp kayalarda
Ürperir aynası berrak suların
Sinsi bir devinimle çıkıp çarklardan
Dizilir sıra sıra parlak mermiler
Paletlerin dişlerinde kan tadı
Unutulur kör demirin encamı
Çılgın haritalarda çoğalır oklar
Koyulaşır gittikçe kara bir duman
Beş ölüm çemberi
Beş ayrı ırka
Füzeler hazırlanır yarışa...

Kan sızar kesik kesik
Uykusuz yarasından
Kunarlı gerillanın
Çelikte çiçek çiçek
Çağırır damlaları
Unutmayın yarını
Unutmayın yarını...

Limanda koygun sular
Dağılır gül demeti
Çalar hiç yorulmadan
Çalar sis düdükleri...

"Bereketli Topraklar Üzerinde" filminden bir görüntü

"Bereketli Topraklar Üzer inde" 33.

Uluslararası Locarno Film Şen liğine katılıyor

"Kanal" filminin yönetmeni Erden Kıral'ın Orhan Kemal'in ünlü romanından uyarladığı ikinci uzun filmi "Bereketli Topraklar Üzerinde" 1-10 Ağustos tarihinde yapılacak İsviçre'deki 33. Uluslararası Locarno Film Şenliğine katılacak.

Türkiye'de henüz gösterime çıkmamış olan film, Çukurova'ya çalışmaya gelen üç Orta Anadolulu köylünün başından geçen acılı serüvenleri gerçekçi bir dille sergilemeyi amaçlıyor. Filmde başrolleri Erkan Yücel, Yaman Okay ve Tuncel Kurtiz paylaşıyorlar.

Bilindiği gibi Uluslararası Locarno Film Şenliğine geçen yıl da Zeki Ökten'in "Sürü" adlı filmi katılmış ve yarışmanın "Büyük Ödül"ünü kazanmıştı.

Kıral'ın "Bereketli Topraklar Üzerinde"si, Locarno da 4 Ağustos günü gösterilecek. Film, eylül ayında da Yunanistan'daki Uluslara rası Selanik Film Festivaline katılacak.

"Be reketli Topraklar Üzerinde" İsviçre, Avustu rya ve B.Almanya televizyonlarına da satı lmış bulunuyor. Filmin B.Alman TV'sinde 1981'in ilk aylarında gösterileceği bildiriliy or. Öte yandan filmin Hollanda, Yunanistan , Belçika ve Fransa'daki şirketlere satışları için ön anlaşmalar yapıldığı, Fransız TV'si nin de filmi satın almak için izleme aşamasır ıda bulunduğu öğrenildi.

Fi lm, Türkiye sinemalarında yeni mevsimin ilk aylarında gösterime çıkacak.

17.9.1979 (3)

Güncel konu Skaylab uzay laboratuvarıydı

SAYILI GÜNLER

MUZAFFER BUYRUKÇU

Edebiyat kulislerindeki iğrençliklerden, hayatlarımızdaki özel dalgalanmalardan, canlarımızı lime lime eden cenderelerden, dibinde çırpındığımız dramlardan, çıkmazlarımızdan, ilişkilerimizdeki dengesizliklerden paragraflar sergiliyorduk. Seslerimizi yükseltiyor, öfkelerimizin üstüne öfke istif ediyorduk. Sövüp sayıyorduk. Ellerimizi, kollarımızı sallıyor, gözlerimizi açıyor, safi devinim kesiliyorduk. Bekir Yıldız, (Evlilik Şirketi)nin paralelinde ama evliliğe, bu tarihi çok eski, bütün belaların ve bütün mutlulukların anası soruna daha değişik bir açıdan yaklaşan yapıtlar tasarlıyordu. Ben de on yılımın her saniyesini acılarla bulandıran sorunu birkaç roman halinde yazmayı planlıyordum. Ayrılıyorduk. Ertesi günü gene buluşuyorduk Bekir Yıldız'la ve değinilmemiş konuları harmanlıyorduk. Ordan Hamit Turan'ın Ertur Basımevine giriyor, (Edebiyat Cephesi)nin hazırlanışını izliyorduk. Demirtaş Ceyhun Hasan İzzettin Dinamo'ya, Bülent Habora'ya, Bekir Yıldız'a, bana çay ısmarlıyordu. Demirtaş Ceyhun sıkıntılıydı, bunaltılıydı. Kağıt yokluğu (Edebiyat Cephesi) nin vaktinde basılmasını engelliyordu. Ayrıca Yazarlar Sendikasının ağır yükü omuzlarını çökertiyordu. Yabancı ülkelerden gelen konukları, bazı görevliler hastalandığından, bazıları yan çizdiğinden, bazıları da dinlenceye gittiğinden o ağırlamak zorunda kalıyordu. Herkesle, her şeyle ilgileniyor, telefonlara karşılık veriyor, sigaranın birini söndürüp birini yakıyordu. Unutmaktan anımsamaya (dalgınlıkları, duraksamaları çiğneyerek, konuşmaları tamamlamadan başka konuşmalara kayarak) sıçrıyordu. Kafasının içi kırkanbar gibiydi. Uykusuzdu, sinirliydi. Nicedir hikaye, roman yazamıyor, kendine ait zamanı, o özlem ateşiyle yandığı saatleri, yakalamak için çırpınıyordu. Hasan İzzettin Dinamo tombuldu, saçlarına kar yağmıştı, yuvarlak, çizgisiz yüzü sağlıklıydı ama yaşlanmıştı. Sözler ağzından yavaşça dökülüyordu. Gücünü yitirmemişti. Bir delikanlı gibi heyecanlı, duyguluydu; sanki lirik şiirler, soneler yazıyordu. Herkese kol kanat geriyor, teşvik ediyordu.

Gene bir gün Ertur Basımevine uğradığımda Demirtaş Ceyhun, beni, (Sevinci Yok Eden Gerçek) hikayemi Lehçe'ye çeviren Türkolog Hensel'le tanıştırdı. Sarışın, mavi gözlü, kırmızı yüzlü, yapılı bir gençti. Sevimli, kültürlüydü. Sanatçı bir ailenin oğluydu. Tatlı tatlı gülümsüyor, yabancılık duvarını yıkarak içtenliğin, sevginin cömertçe harcandığı ilişkilerimizin ortasına yerleşmek istiyordu. Öğleydi. Demirtaş Ceyhun, Hensel, ben, mürekkep, çöp, sigara kokulu dar sokaklardan bobin patlaklarına, çemberlere basarak, kamyonların, taksilerin aralıklarından sıyrılarak geçtik, Gazeteciler Cemiyetinin en üst katındaki lokantasına tırmandık. Cam kenarında alçak bir masayı seçtik, yumuşak koltuklara oturduk. Manzara Şaheserdi. İran Konsolosluğunun bahçesindeki iri ağaçların tepe dallarını rüzgar eğip büküyor, kahkahalar attırıyordu. Kiremitli, kiremitsiz damlar, teraslar, basamak basamak, Eminönü çukuruna iniyordu. Mevsimine göre renk değiştiren ama maviliği ölümsüz deniz, durgun ve cıva ağırlığındaydı. Yüzeyini örten süt kaymağının kırışıklıklarını şilepler, yolcu gemileri bozuyordu. Yontulmuş bir kurşun kalemdi Galata Kulesi ve yüzlerce yıldan beri Türkleştiremediğimiz Ceneviz mahallelerinin göbeğinde gelmiş geçmiş uygarlıkları simgeleyen kunt bir anıt gibi dikiliyordu. Pencereden vuran sert yel alınlarımızı donduruyor, saçlarımızı dağıtıyordu.

Rakı, köfte, beyaz peynir, kavun getirttik. "Şerefe" kaldırdık bardakları. Demirtaş Ceyhun, Çukurova'yla ilgili bir roman yazacaktı, bazı belgelere gereksinim vardı. Başvurmuştu. İstemeye isteme ye Adliye'nin -şimdi jandarmaların koğuş haline getirdikleri- bir mahzeni göstermişlerdi. Eskimiş, yıpranmış ciltleri incelerken bazılarının yok olduğunu saptamıştı. Söz gelişi 1830 tarihlisi sapasağlamdı da 40, 50, 60 tarihli ciltler kayıptı. 70, 80 birbirini izliyordu.

"Peki, ötekileri ne yapmışlar?" dedim.

"Havalar soğuduğunda jandarmalar yırtıp yırtıp sobaya tıkmışlar, yakmışlar" dedi Demirtaş Ceyhun.

"Yazık! Tarihi belgeler olduğu, el sürülmemesi gerektiği söylenmemiş mi jandarmalara?"

"Kim söyleyecek? İlgililer başlarından atmak istiyorlar."

"Korkunç bir sorumsuzluk."

"Sorumsuzluk da değil, ihanet bu... Bir sürü toprak yasaları, sorunlar, olaylar kül oldu gitti. Kültür kopuklukları işte böyle doğuyor."

"Kalanları korusalar bari."

"Korumazlar... Bir değerin değer olduğu bilinci verilmemiş ki..." dedi Demirtaş Ceyhun.

Aklıma, toplatılan kitapların kamyonlara dolturtularak İzmit kağıt Fabrikasının kazanlarına atılması geldi. Ürperdim!

İçtik.

Güncel konu Skaylab Uzay Laboratuvarıydı. İnceleme görevini bitirmiş, dönüyordu. Atmosfere girerken yanacak, binlerce parçaya bölünerek dünyaya düşecekti ama nereye düşecekti? Her memlekete, İstanbul'a, lokantaya, evlerimize piyango isabet edebilir, bizleri gömüldüğü çukurların dibine yapıştırabilirdi. Herkes korkudan titriyordu. Korku, hiç bir çağda böylesine genelleşmemiş, böylesine müthiş boyutlara ulaşmamıştı. Kıyametin kopması gibi bir şeydi. İnsanlık en trajik anları yaşıyordu. Vedalaşmalar, acılı sevişmeler, bağışlamalar, barışmalar birden artmıştı. Espriler gırlaydı.

İki-üç duble yuvarlayınca Skaylab'ın tedirginliğini bastırdık.

Neden sonra kumral, diri, dağınık saçları, bıyıkları ve giysileriyle bir İngiliz centilmenini anımsatan Hikmet Altınkaynak'ı gördük. Büfenin yanındaki loş bir masada tek başınaydı, bazı kağıtları karıştırıyordu. Demirtaş Ceyhun, "Hikmet!" diye seslendi, eliyle çağırdı. Birilerini bekliyordu ama bizim masada da bekliyebilirdi, geldi. Demirtaş Ceyhun, Hansel'le tanıştırdı, bardağına rakı koydu. Hikmet Altınkaynak, (Eleştiri) adında bir dergi çıkaracaktı 15 günlük, gazete biçiminde olacaktı. Girişimi yerindeydi, nicedir özleniyordu böyle bir şey. Yazı yazmamızı istiyordu. Yazacaktık. Hensel'den hikayemin yayımlandığı antolojiyi nasıl edinebileceğimi sordum. "Tükendi. Bende bir tane var ama veremem. Dilerseniz fotokopisini çıkartayım" dedi.

"Olur mu?" dedim, "Yayınevi yazarlara birer tane göndermeliydi."

"Onbeş yirmi tane gönderilmiş, onları da almışlar."

"Kime gönderilmiş? Kim dağıtmış? Hem adamın hikayesini çeviriyorsun, hem bir tane vermiyorsun" dedim. Yabancı ülkelerin kültür ataşeleri görev yaptıkları memleketin edebiyatını iyi izlemiyorlardı, yazarlarla ilişkileri gevşekti ya da kimbilir kimin salık verdiği iki üç yazarla görüşüyor, ötekilere gerek duymuyorlardı. Yanlıştı bu. Sovyet Büyükelçiliğinde tanıştığım Polonyalı ataşeden başka bir ataşe aracılığıyla antolojiyi istetmiştim ama adam oralı olmamıştı. Hastaymış ya da Türkiye'ye ataşe diye atanmasına içerlemiş, ilgililerle sürtüşüyormuş gibi bir şeyler çalınmıştı kulağıma. Aslında şu yapılmalıydı: Kitap yayımlanır yayımlanmaz antolojide adları bulunan yazarlara bir davetiye yollanır, çağrılır, düzenlenen bir kokteylle verilirdi.

"Haklısınız..."

"Ben sadece haklı olmamalıyım. siz de üstünüze düşeni gerçekleştirmelisiniz."

"Fotokopisini çıkartacağım. Polonya'ya döndüğümde bir tane bulursam postalıyacağım. Yarın buluşalım mı?"

"Buluşalım. saat 10 iyi mi? Gazeteciler Cemiyetinin kapısında..."

"Peki..." dedi Hensel.

(DEVAM EDECEK)

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Hitler, Alman Genelkurmayını "milli" özlemlerine hitap ederek kazanmaya çalışıyordu. Genelkurmayın ihtiyar subayları tereddütlüydüler. Ancak...

İki Dünya Savaşında Alman Genel Kurmayı:

YÜKSELEN BİR EMPERYALİSTİN ASKERİ SİYASETİNİN ANATOMİSİ 3

İlk askeri başarılar, Alman kurmayını Hitler'in etrafında topladı

...Önceleri Hitler'i maceracı olarak gören kurmaylar, savaş başladıktan sonra onun çevresinde toplandılar, ama çelişmeler savaş sonuna kadar sürdü. Hitler bu arada Genelkurmayın savaş planlarına ayak bağı olmasını önlemek için, doğrudan kendi şahsına bağlı kumanda zincirleri oluşturuyordu.

Hitler'in kuru kafalı SS'leri. Hitler savaş sırasında Alman Genelkurmayını kendi etrafında topladı. Ancak yine de aralarında büyük sürtüşme vardı. Hitler buna karşılık askerlerden sivillere kadar her tarafta varlığını hissettiren, tarihin en vahşi ve gaddar askerlerini örgütledi. Bunlar SS'lerdi. Hitler ayrıca kendisine sadık kurmaylarla bütün orduyu doğrudan kendisine bağlayan zincirleri de geliştirdi.

HİTLER'in başlangıçta profesyonel askerleri ve özellikle Genelkurmayı kazanmak için başvurduğu esas yöntem, Almanya'nın ''milli'' özlemlerine ve ordunun Versay'ın kısıtlamalarını sırtından atıp gelişme ve güçlenme özlemlerine ancak kendisinin cevap verebileceğini vurgulamaktı.

HİTLER'İN AĞZINDAN YÜKSELEN BİR EMPERYALİSTİN KUVVETLİ VE ZAYIF YANLARI

İKTİDARA geldikten sonra Hitler, Alman generallerine görüşlerini ilk kez 3 Şubat 1933'te Ordu Bakanı Blomberg'in düzenlediği bir akşam yemeğinde anlatma imkanını buldu. Burada Hitler, içerde her çeşit muhalefetin, pasifizmin, Marksizmin ve ''demokrasi kanserinin'' temizlenmesi gereğinden söz etti. Bütün halkta fiziki sağlamlık ve ''savaşçı bir ruh'' teşvik edilmeliydi.

Hitler, Versay Antlaşmasının yırtılıp atılacağını söylüyordu. Ekonomik problemler ancak şiddet yoluyla çözülebilirdi, çünkü Almanya'nın hayat alanı fazla sınırlıydı. Almanya'nın siyasi bakımdan güçlü olmasının yolu askeri bakımdan güçlü olmasından geçiyordu: ''Bu siyasi güç bir kere elde edildikten sonra nasıl kullanılacaktır? Bunun cevabını vermek için henüz çok erken. Belki yeni ihracat olanakları bulmak, belki de -ve daha iyisi- Doğu'da hayat alanlarını fethetmek ve bu alanları zorla Almanlaştırmak için.''

Hitler'e göre iç siyasi mücadele, silahlı kuvvetlerin meselesi değildi. Onlar bu ''milli'' hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için bütün dikkatlerini yeniden silahlanmaya vermelidirler. Çünkü Nazi hamlesinin özellikle ilk dönemi çok büyük tehlikelerle doluydu.; ''Fransa'nın gerçek devlet adamları bulunup bulunmadığı şimdi görülecek, eğer varsa bize zaman bırakmadan derhal üzerimize çullanacaktır...''

● ...Hitler Alman Genelkurmayını rahatsız eden lumpenlerden oluşan SA'ları bir gecede imha etti

1933 başında Hitler faşist bir kliğin yönetiminde yükselişe geçen emperyalistin siyasetini ve taktiklerini, kuvvetli ve zayıf yanlarını, işte bu kadar berrak bir şekilde dile getiriyordu.

VERSAY ANTLAŞMASINDAN KURTULUŞ

YEMEKTEKİ generallerden bir kısmı bunları ucuz vaatler olarak dinlediler, bir kısmı ise Fransa ve İngiltere'ye karşı hazırlıksız bir savaş ihtimali karşısında dehşete kapıldılar. Çünkü gelişmenin bu aşamasında onlar Almanya'nın karşısındaki cephenin dağınıklığını ataletini, gafletini Hitler kadar berrak bir şekilde göremiyorlardı

İhtiyatlı generallerin endişelerine karşın, bir yıl sonra Versay'dan kurtulmak yönündeki ilk adım atıldı: Seeckt'in kurduğu esnek çatı ve Von Manstein'in hazırladığı bir plan çerçevesinde Alman ordusunun üç misline çıkartılması kararlaştırılıp bu karar derhal uygulandı.

Hitler'in ''barışçı niyet'' ninnileriyle uyutulan Batı ülkeleri herhangi bir reaksiyon göstermediler.

Bunun üzerine Hitler, 28 Şubat 1934'te ''Graf Schlieffen'' kulübünün Feldmareşal Schlieffen'in doğum yıldönümü münasebetiyle verdiği geleneksel yemekte, yaklaşık sekiz yıllık stratejisini Genelkurmay subayları ile SA ve SS yöneticilerine açıkladı: Ekonomik refah doğrultusunda alınmış olan tedbirler, ancak sekiz yıl iş görebilirdi, Ardından ''korkunç bir yoksulluk'' gelirdi. Dolayısıyla ''önce Batı'ya ve sonra Doğu'yu kısa, kesin darbelerin indirilmesi gerekli olabilir''di.

SA gibi bir milis gücü bu amaca hizmet edemezdi (bu sözler, profesyonel ordunun SA'ların disiplinsizliği ve bunların tabanını sürüklemek için kullanılan demagojik ''devrimci'' terminoloji karşısında rahatsızlığını da gidermeyi hesaplıyordu). Dolayısıyla ''Wehrmacht(silahlı kuvvetler) milletin tek silah taşıyıcısı olmalı'' ve beş yıl içinde savunmaya sekiz yıl içinde saldırıya hazır hale gelmeliydi

Hitler'in bu açıklamalarını tepkiyle karşılayan Ernst Roehm'in ve diğer SA liderlerinin tasfiyesi ile SA'ların hem Genelkurmaya, hem İngiltere'ye bir ödün olarak lağvından sonra, Alman ordusu 1934 Haziranında 240 bine çıktı. Mayıs 1935'te yeni Savunma Yasası açıklandı; zorunlu askerlik hizmeti geri getirildi ; Ordu Bakanlığı, Savaş Bakanlığı oldu ; Genelkurmay resmen faaliyete geçti ve Harp Akademisi açıldı.

''YÜZDE 50 SAVAŞ YÜZDE 50 BARIŞ''

BU andan itibaren ordunun artan kurmay ihtiyacını karşılamak için kalitenin düşmemesine mümkün olduğu kadar özen gösterilerek eğitim hızlandırıldı ve süre üç yıldan iki yıla indirildi. 7 Mart 1936'da ise üç Alman taburu Versay'ın son hükmünü de çiğneyerek Ren Nehrini aştı ve askerden arındırılmış bölgeye girdi. Fransa beklenenin aksine sessiz kaldı. İngiltere'deki Alman Askeri Ateşesi ise ''Durum ciddi. Yüzde elli savaş, yüzde elli barış'' telgrafını çekti. Bu haber Savaş Bakanı Von Blomberg dahil bir kısım generallerin paniğe kapılıp Hitler'den askerleri geri çekmesini istemelerine yol açtı.

● ...Alman Genelkurmayı savaş öncesi Hitler'in planlarını tereddütle karşılıyordu. İngiltere ve Fransa'nın yayılmasına izin vermeyeceklerini düşünüyorlardı. Ancak İngiltere ve Fransa'nın Hitler karşısında izlediği teslimiyetçi siyaset. Nazilerin insiyatif kazanmasına yol açtı.

Alman Genelkurmayı 135 yıllık disiplin ve savaş tecrübesiyle Hitler'in emrine girmişti. Dişine kadar silahlı bir ordu da yaratılmıştı. Yıllar öncesinden savaş planları ve yokedilecek devletlerin listeleri hazırdı. Ama bunlar da Hitler'in kazanmasına yetmedi...

REN'İN İSTİLASI VE YANILAN İHTİYAR ASKERLER

BU istek tabii kabul edilmedi ve Almanya herhangi bir müdahaleyle karşılaşmaksızın Ren bölgesine askerlerini rahatça soktu, fakat olay daha sonra birçok defa tekrarlanacak bir çatışmanın ilk habercisi niteliğindeydi.

Genelkurmaydaki profesyonel askerler, belki Birinci Dünya Savaşı anılarının, belki İngiltere ve Fransa'nın eski haşmetinin, belki kendi mesleki alışkanlıklarının etkisiyle, Almanya'nın herhangi bir genişleme hamlesinin derhal İngiliz ve Fransız tepkisini doğuracağına inanmışlardı.

Onlar İngiltere ve Fransa'ya karşı bir savaşı aslında kaçınılmaz görüyor, fakat hemen patlak vermesinden çekiniyorlardı. Genelkurmay subaylarına göre Almanya önce uzun yıllar barış içinde ekonomik bakımdan güçlenip hazırlıklarını tamamlamalı sonra İngiltere ve Fransa ile doğrudan doğruya kapışmalıydı.

Hitler'e göre ise geniş sömürgelere sahip bulunan İngiltere ve Fransa'ya karşı sömürgesiz bir Almanya'nın ekonomik bakımdan üstün duruma geçmesi sözkonusu olamazdı. Yukarıda da aktardığımız gibi Hitler Almanyanın ekonomik bakımdan güçlenme yolunun savaştan geçtiği, ancak önde gelen rakiplerinin zaafları nedeniyle bu savaşların doğrudan doğruya önde gelen rakipleriyle çatışmak anlamına gelmeyeceği kanısındaydı.

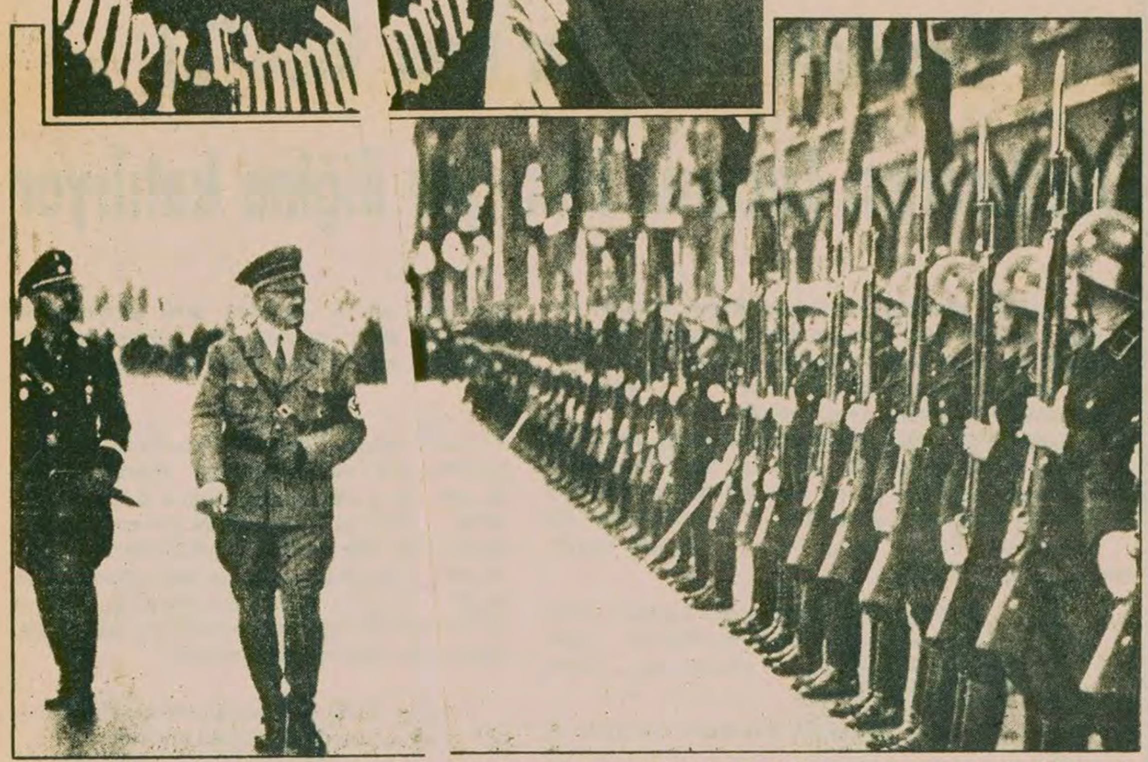
Hitler, iyi seçilmiş ve dikkatle tecrit edilmiş kurbanlara karşı bir dizi kısa ve kesin ''sınırlı savaş''ın Almanya'nın kaynaklarına asgari ölçüde yük bindirerek ülkenin ''hayat alanının'' genişlemesini sağlayacağı kanısındaydı.

ÇELİŞME SERTLEŞİYOR

BU farklı değerlendirmeler Genelkurmayın Hitler'e maceracı, hatta çılgın gözüyle, Hitler'in ise Genelkurmaya bir korkaklar ve pısırıklar topluluğu gözüyle bakmasına yol açıyordu. 1939'a kadar uzanan yolda, eğer İngiltere ve Fransa herhangi bir noktada direnselerdi, Hitler ile Genelkurmay arasındaki bu çelişme Genel kurmayın direnişinin sertleşmesi ve hatta belki Hitler'in bir darbe yoluyla tasfiyesi yönünde gelişebilecekti. Ne var ki İngiltere ve Fransa'nın benimsediği yatıştırmacılık tutumu, bu dönemin tartışmalarında hep Hitler'i haklı çıkardı. Bunun bazı önemli sonuçları oldu. Birinci olarak Batılı ülkeler bu davranışlarıyla Alman hakim sınıfları içindeki çelişmeleri keskinleştirmek fırsatlarını kaçırdıkça, o hakim sınıflar başarılı bir siyasi-askeri taarrazu sürdüren Hitler'in etrafında daha fazla toplandılar. Alman Genelkurmayının büyük kısmı da zafer sarhoşluğuna kapılarak tereddütlerini bir yana attı ve Hitler'in savaş arabasına daha gönülden koşuldu. İkinci olarak Hitler profesyonel subayların endişelerinin ikide bir kendisine ayakbağı olmasını önlemek için Genelkurmayı atlayarak doğrudan doğruya kendi şahsına bağlı yeni ve paralel kumanda mekanizmaları kurmaya girişti. Faşist kliğin bütün devlet mevzilerini ve güçlerini her türlü muhalefeti bastırarak tamamen kendi dar inhisarına alması sürecinin bir parçası olan bu tedbirler, farklı fikir söyleme ve tartışma olanaklarının yok edilmesini, düzenli ve eşgüdümlü bir komutanın imkansızlaştırılmasını ve profesyonel askerlerin görüşlerinin ön yargılı olarak toptan horlanmasını beraberlerinde getirdikleri için, uzun vadede Hitler kliğinin aleyhine oldu. Ancak bu olumsuzluklar 1 Eylül 1939'dan da çok sonra Alman ordularının Taarruzu ve Hitler faşizminin tarihi insiyatifi Stalingrad önlerinde nihai olarak kırılınca su yüzüne çıkmaya başladı. O ana kadar Nazi Almanyası için her şey kah ''blumenkrieg''(çiçek savaşı), kah ''blitzkrieg''(yıldırım savaşı) biçiminde enikonu yolunda gitti.

Yarın: Savaş sırasında Hitler ve kurmaylar

(1) Barry Leach, German General Staff, 1973, s. 38-9
(2) A.g.e. s.42-3
(3) A.g.e. s.58

Hitler, Alman Genelkurmayı ile... Hitler kurmayların ihtiyatlılığını ''pısırıklık ve korkaklık'' olarak değerlendiriyor ve onları horluyordu. Kurmaylar ise Hitler'in İkinci Dünya Savaşından yıllar önce hazırladığı planları ''macera'' olarak değerlendiriyorlardı. Bu çelişme savaş sonuna kadar sürdü. Bu arada Hitler'e en büyük yardımı Hitler'in saldırganlığına göz yuman İngiltere ve Fransa yapıyordu.

Kopernick olayı

ALMAN Genel Kurmayını 135 sene yaratan ve gerek Birinci Dünya Savaşı sırasında, gerekse Hitler'in başlattığı İkinci Dünya Savaşı sırasında Alman emperyalizminin dayandığı temel taş haline getiren bu beyin takımının ta Prusya Krallığından bu yana değişmeyen bazı nitelikleriydi. Bu nitelikler her zaman önceleri krallığın, daha sonra emperyalist Almanya'nın savaş planlarının hazırlanması ve yürütülmesinin hizmetinde oldu. Alman kurmayının en önemli özelliği üstün bir savaş bilgisiyle donatılmış olmasıydı. Alman ordusu için en önemli şey bu beyni yaratmaktı. Bu sıkı bir eğitim ve son derece elemeli bir personel politikası ile gerçekleştiriliyordu. Daha sonra iş sıkı disiplinle yetiştirilmiş, beynin her emrini düşünmeden uyan askerler ve sıradan subaylar yetiştirmeye kalıyordu. Ve sımsıkı bir disiplin gerekiyordu.

Alman ordusunun disiplini meşhurdu. Ancak bu disiplin zaman zaman da komik olaylara sebep oluyordu. Bunlardan birisi Kopernick olayıydı. Olay şuydu;

16 Ekim 1906 günü Wilhelm Voigt adında bir kunduracı, yüzbaşı üniforması giyer ve Berlin sokaklarında gezmeye başlar. İlk rastladığı dört ere hemen kendisini takip etmelerini emreder. Erler bu subayı hiç tanımamaktadırlar. Ama derhal emre uyarlar. Yüzbaşı ve dört erden oluşan yürüyüş kolu Berlin'in dışındaki Kopernick kasabasına gelir. Kafile belediye binasına yönelir. Sahte yüzbaşı bu arada yolda rastladığı üç polise de kendisini takip etmelerini emreder, böylece yedi kişilik kafile Belediye Başkanının karşısına çıkarlar. Sahte yüzbaşı Başkandan 4 bin mark ister. Para derhal kendisine verilir. Yüzbaşı da bir makbuz keser. Ayrıca Belediye Başkanının tutuklanması emrini verir, hemen tutuklanır. Ancak Belediye Başkanı az ötedeki polis karakoluna götürülünce sahte yüzbaşının da foyası meydana çıkar. Voigt 6 yıl hapse mahkum olur. İki sene sonra hapisten çıkar ve Avrupa'nın birçok şehrinde Alman yüzbaşısı üniforması ile dolaşır, röportajlar yapar meşhur olur ve hatta yaşadığı olay piyeslere konu olur. Tabii Alman ordusu ile alay eden piyesler...

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

21.40 Gecemiz

RAMAZAN ÖZEL EĞLENCE PROGRAMI

TÜRK TEMAŞA SANATINDAN ÖRNEKLER

Bu geceki Ramazan Özel Eğlence Programında Türk temaşa sanatından örnek olarak Nurhan Damcıoğlu, Halit Akçatepe ve Ertan Savaşçı'nın oynadığı İsmail Dümbüllü'nün konuk olarak katıldığı bir müzikal oyun sergilenecek.

Güldürü bölümünde Uğur Böcekleri yer alıyor. Uğur Böceği Zeki ve Yalçın Çağdaş Kavuklu ile Pişekar'dan iki oyun gösterecekler.

Programın müzik bölümünde ise Güler Tacer ve Hüseyin Gökmen ikilisi 4 şarkı, Erkan Sürmen bir, Ali Rıza Gündoğdu iki ve Seyit Al iki türkü ile Seyyar Taner ise 3 parçayla ekrana gelecek.

Türk temaşa sanatından örneklemede Nurhan Damcıoglu da ekrana gelecek

Seyit Al'ın türküleri ''Durnadır Durna'' ve ''Karagözlüm Ay Balam''

22.45 Tıp dosyasında kürtaj sayfası

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 3. bölümünde kürtaj sorunu ele alınıyor.

Neal iyi bir doktordu. Ama hastası Nance 6. çocuğunu aldırmak isteyince çelişkiye düşer. Nance'ın kocası işsizdir. Ancak doktor Neal kürtajı kabul etmez.

Televizyonda Bugün

19.00 HABERLER

19.07 VİKİNGLER

Sürekli dizinin bugünkü bölümünde Vikingler içi iskeletle dolu bir gemiye rastlarlar.

19.32 SAZ ESERLERİ

19.46 İFTARA DOĞRU

Kuran'ı Kerimin hadid suresinin okunmasıyla başlayacak olan program Ankara için iftar vakti, iftar duası ile son bulacak.

20.30 HABERLER

21.20 ÜÇ ALTIN MADALYA

Niyazi Payzın'ın yaptığı programda Türkiye'nin çeşitli yörelerindeki ün yapmış memba ve maden sularımız tanıtılacak.

21.40 GECEMİZ

Ramazan Özel Eğlence Programı

22.45 TIP DOSYASI

23.35 HABERLER